

Urząd Statystyczny w Opolu
Opolski Ośrodek Badań Regionalnych

**SPORT W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM
W LATACH 2018-2022
– struktura ćwiczących w klubach sportowych
i stan infrastruktury sportowej**

SPIS TREŚCI

	Str.
WPROWADZENIE	3
1. DZIAŁALNOŚĆ KLUBÓW SPORTOWYCH	3
1.1. Kluby sportowe	3
1.2. Ćwiczący w klubach sportowych	6
1.3. Sekcje sportowe	10
1.4. Kadra sportowa	10
1.5. Ćwiczący w sekcjach sportowych	11
2. OBIEKTY SPORTOWE	23
3. UCZESTNICY SZKOLNYCH I POZASZKOLNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH	26
4. SZKOŁY SPORTOWE, SZKOŁY Z ODDZIAŁAMI SPORTOWYMI ORAZ SZKOŁY MISTRZOSTWA SPORTOWEGO	27
5. ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ	28
6. SPORTOWE IMPREZY MASOWE	28
7. WYDATKI BUDŻETOW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE KULTURA FIZYCZNA	28
ŹRÓDŁA DANYCH ORAZ WYJAŚNIENIA METODOLOGICZNE	29

WPROWADZENIE

Kultura fizyczna jest jednym z obszarów ogólnej kultury danego społeczeństwa, który stanowi ogół zachowań przebiegających według przyjętych reguł i norm postępowania w danym środowisku społecznym. Ma na celu przede wszystkim dbałość o zdrowie człowieka, o poprawę jego postawy oraz prawidłowy rozwój psychofizyczny. Jedną z głównych form uczestnictwa w kulturze fizycznej jest sport. Obejmuje on wszelkie formy aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach.

Na podstawie analizy danych statystycznych z zakresu sportu, obserwowany jest wzrost zainteresowania czynnym uprawianiem sportu wśród mieszkańców województwa. Przejawia się on m.in. wzrostem liczby ćwiczących w klubach sportowych, a w konsekwencji zwiększeniem aktywności sportowej. Struktura ćwiczących według uprawianych rodzajów sportów nie ulega znaczącym zmianom. Największą popularnością wśród ćwiczących cieszyły się piłka nożna, strzelectwo sportowe, karate oraz piłka siatkowa. Z danych wynika również, że w województwie poprawia się sytuacja pod względem infrastruktury sportowej. Wzrasta liczba obiektów sportowych m.in. sal gimnastycznych, boisk do piłki siatkowej, kortów tenisowych oraz torów sportowych. Dla wypoczynku i odnowy sił psychofizycznych powiększyła się strefa sportowo-rekreacyjna o siłownie zewnętrzne i skateparki. O upowszechnianie i rozwijanie pasji sportowych w naszym województwie dbają również szkoły prowadząc zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia sportowe wśród uczniów.

1. DZIAŁALNOŚĆ KLUBÓW SPORTOWYCH

1.1. Kluby sportowe

W województwie opolskim w końcu 2022 r. działało 515 klubów sportowych, które stanowiły 3,6 wszystkich klubów sportowych działających w kraju. Udział ten uplasował nasze województwo dopiero na 12 miejscu w kraju. Liczba klubów sportowych w województwie zmniejszyła się zarówno w porównaniu z 2020 r. jak i 2018 tj. odpowiednio: o 11 i o 30. W stosunku do 2020 r. spadek liczby działających klubów sportowych miał miejsce w 5 województwach, przy czym największy o 214 klubów, tj. o 13,0% w województwie śląskim. W pozostałych województwach odnotowano zwiększenie liczby działających klubów sportowych, przy czym najwięcej o 79 tj. o 19,2% w województwie lubuskim (w kraju więcej o 231 tj. o 1,6%).

KLUB SPORTOWY to podstawowa jednostka organizacyjna prowadząca działalność sportową, funkcjonująca jako osoba prawna. Informacje dotyczące klubów sportowych podano łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi (UKS) i wyznaniowymi klubami sportowymi.

Tablica 1. Kluby sportowe
Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	2018	2020	2022	
	w liczbach bezwzględnych			2018=100
Kluby	545	526	515	94,5
Członkowie	34711	32001	29040	83,7
Ćwiczący	31328	30347	31618	100,9
mężczyźni	25086	24027	24513	97,7
kobiety	6242	6320	7105	113,8
w tym do 18 lat	19048	18631	19686	103,3
Sekcje sportowe	822	772	720	87,6
Trenerzy	1043	1067	1181	113,2
Instruktorzy sportowi	483	413	396	82,0
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	264	182	170	64,4

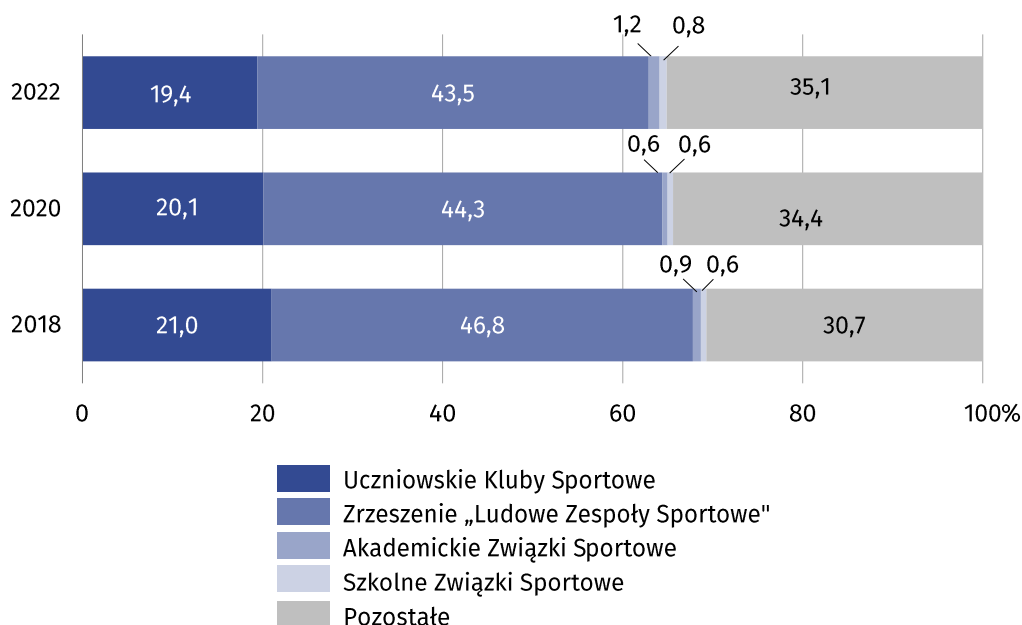
W porównaniu natomiast z 2018 r. zmniejszenie liczby klubów sportowych odnotowano we wszystkich województwach przy czym największy spadek miał miejsce w województwach: mazowieckim i wielkopolskim odpowiednio: o 393 i o 353 kluby sportowe (tj. o 21,2% i 19,9%). W kraju w relacji do 2018 r. odnotowano spadek o 1,9 tys. (tj. o 11,8%).

W 2022 r. spośród wszystkich klubów sportowych w województwie opolskim uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym na poziomie ogólnopolskim zadeklarowało 214 (tj. 41,6%) klubów sportowych. Zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2018 r. nastąpił spadek tych jednostek. Jednak udział w ogólnej liczbie działających klubów sportowych zwiększył się o 0,5 p. proc. w relacji do 2020 r., a zmniejszył się o 1,3 p. proc. w odniesieniu do 2018 r. Spadła zatem liczba klubów sportowych posiadających ofertę dla amatorów różnych dyscyplin.

PION SPORTOWY to ogólnopolskie stowarzyszenie sportowe skupiające kluby sportowe, które prowadzą działalność w określonym środowisku.

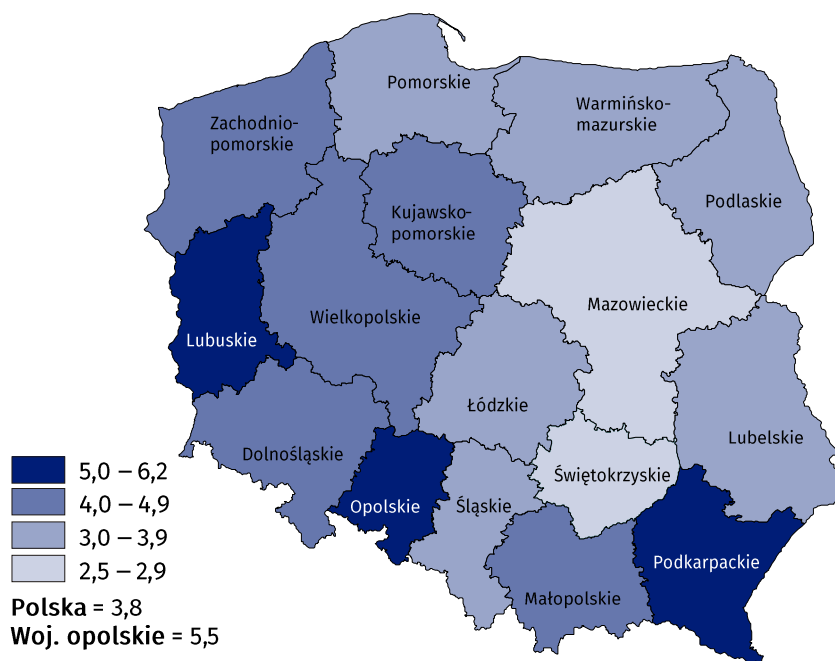
Biorąc pod uwagę przynależność klubów do pionów sportowych w 2022 r. najwięcej, tj. 224 kluby funkcjonowały w ramach Zrzeszenia „Ludowe Zespoły Sportowe”. Ich liczba była mniejsza zarówno w porównaniu z 2020 r. jak i w relacji do 2018 r., tj. odpowiednio: o 9 i o 28. Liczne były również Uczniowskie Kluby Sportowe (UKS), których było 100, tj. mniej o 6 niż dwa lata wcześniej, a o 13 niż w 2018 r. Łącznie wyżej wymienione pionory klubów sportowych w 2022 r. stanowiły 62,9% wszystkich klubów w województwie. W ramach pozostałych pionów sportowych działało 6 klubów Akademickich Związków Sportowych oraz 4 kluby Szkolnych Związków Sportowych.

Wykres 1. Kluby sportowe według pionów sportowych
Stan w dniu 31 grudnia

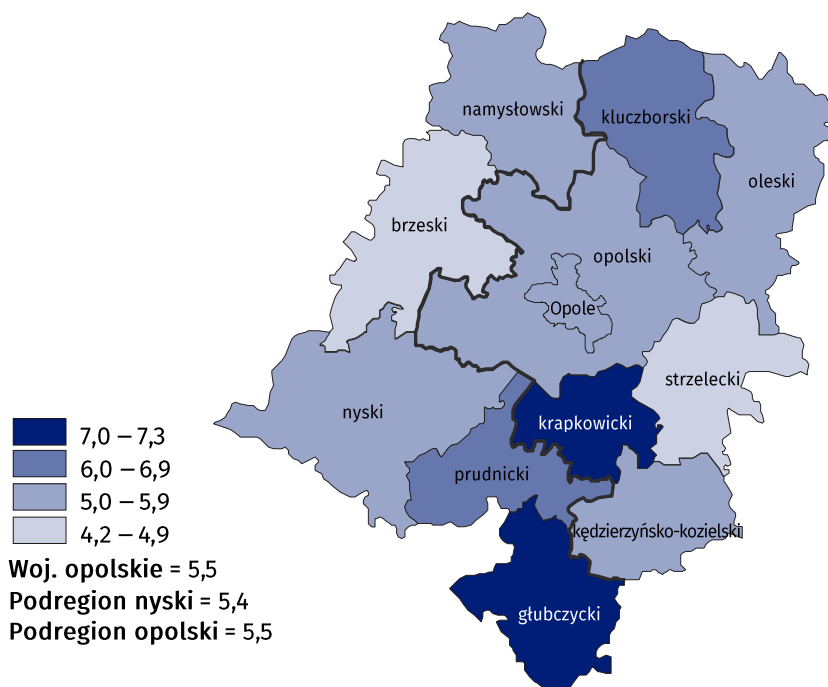
O potencjale rozwoju sportu na danym obszarze świadczy wskaźnik liczby klubów sportowych prowadzących działalność w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Pod tym względem sytuacja w województwie opolskim jest bardzo dobra. W 2022 r. wartość tego wskaźnika wyniosła w województwie 5,5 wobec średniej krajowej równej 3,8. Taki poziom wskaźnika uplasował województwo opolskie na 2 miejscu w kraju, po województwie podkarpackim (6,2). Najniższą wartość (2,5) omawianego wskaźnika odnotowano w województwie świętokrzyskim.

Mapa 1. Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Województwo opolskie charakteryzuje się zróżnicowanym rozmieszczeniem przestrzennym liczby klubów sportowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Najwyższą wartość tego wskaźnika w 2022 r. odnotowano w powiecie krapkowickim (7,3), a kolejną w głubczyckim (7,0), natomiast najniższą w powiecie brzeskim (4,2). W 6 powiatach wartość wskaźnika była wyższa niż średnia w województwie.

Mapa 2. Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców według podregionów i powiatów w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

W porównaniu z wynikami w 2020 r. liczba klubów sportowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców zmniejszyła się, najwięcej w powiecie głubczyckim o 1,0 pkt., natomiast najwięcej klubów przybyło w powiatach: kędzierzyńsko-kozielskim i kluczborskim (po 0,3 pkt.). W rozpatrywanym okresie odnotowano jednak wzrost wskaźnika w odniesieniu do 2018 r. w 4 powiatach, w tym największy

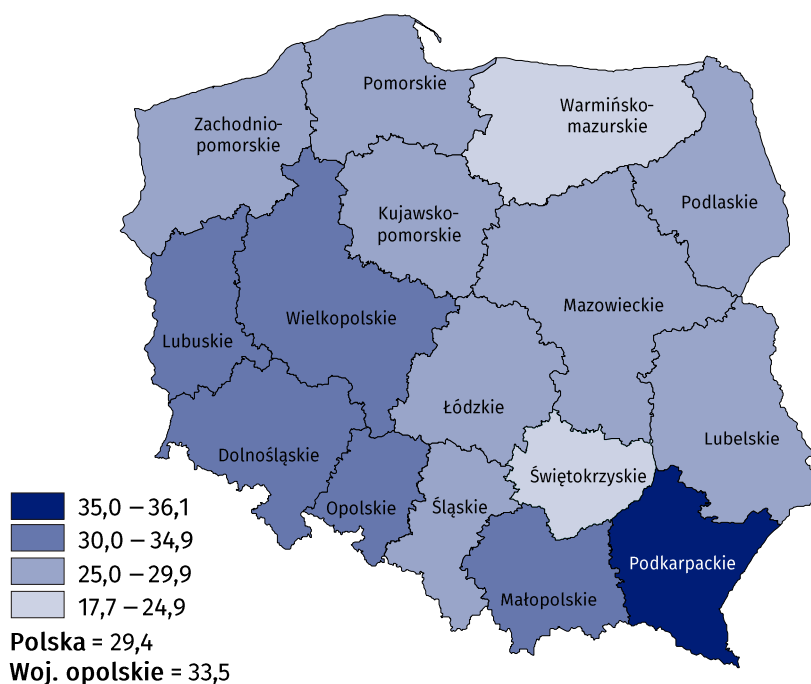
w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim, natomiast w powiecie oleskim wartość wskaźnika nie uległa zmianie, a największy spadek miał miejsce w powiecie brzeskim.

W końcu 2022 r. najwięcej klubów sportowych działało w powiecie nyskim (73), opolskim (68) oraz m. Opolu (64). Najmniej klubów zarejestrowanych było w powiecie namysłowskim (21). W porównaniu z 2020 r. liczba klubów wzrosła w 4 powiatach, najwięcej w opolskim (o 3), w brzeskim pozostała bez zmian, natomiast najbardziej zmniejszyła się w głubczyckim (o 5). W odniesieniu do stanu sprzed czterech lat liczba klubów sportowych zmniejszyła się w 9 powiatach, najwięcej w głubczyckim (o 7) i brzeskim (o 6), natomiast w powiecie nyskim pozostała bez zmian. W 2 powiatach liczba klubów sportowych zwiększyła się, najwięcej w opolskim (o 3).

1.2. Ćwiczący w klubach sportowych

W klubach sportowych w województwie opolskim według danych w końcu grudnia 2022 r. sport czynnie uprawiało 31,6 tys. osób. Liczba ćwiczących zwiększyła się w porównaniu z danymi z 2020 r. o 4,2%, a o 0,9% w odniesieniu do wyników z 2018 r. Wartość indeksu przyrostu liczby ćwiczących w 2022 r. w stosunku do 2018 r. uplasowała województwo opolskie na 4 miejscu w kraju. W 2022 r. ćwiczący w województwie stanowili 2,8% ogółu ćwiczących w kraju, co w odniesieniu do 2018 r. oznacza wzrost odsetka o 0,1 p. proc.

Mapa 3. Ćwiczący w klubach sportowych na 1000 mieszkańców według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

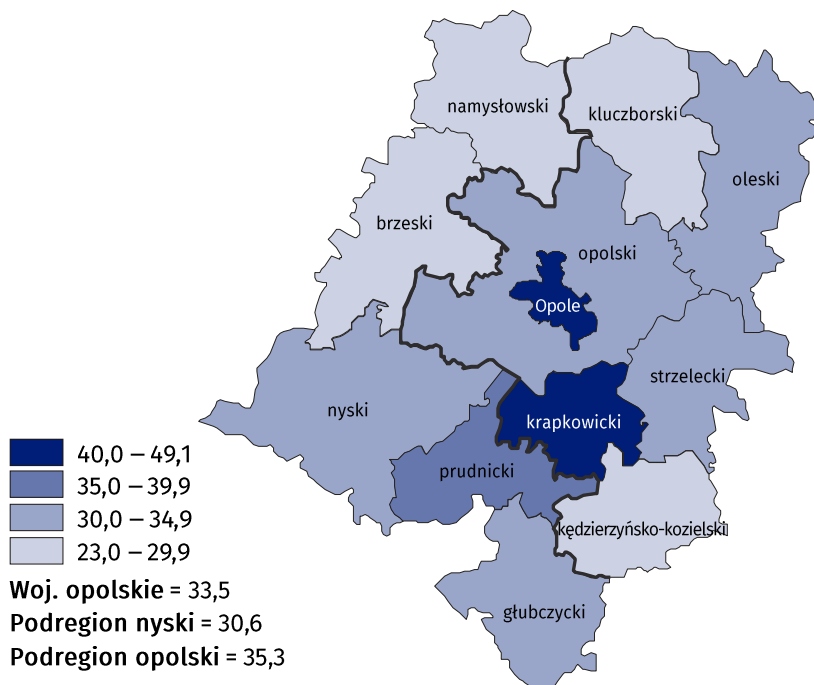

Wzrost zainteresowania czynnym uprawianiem sportu w województwie potwierdza analiza wskaźnika aktywności sportowej mierzonego liczbą ćwiczących w klubach sportowych na 1000 mieszkańców. W 2022 r. w województwie wyniósł on 34, wobec 29 w kraju. W porównaniu z danymi z lat wcześniejszych liczba ćwiczących w klubach sportowych na 1000 ludności w województwie opolskim wzrosła średnio o 2 osoby zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2018 r. Wartość omawianego wskaźnika w 2022 r. uplasowała nasze województwo na 4 miejscu w kraju.

W przekroju terytorialnym według powiatów wskaźnikiem aktywności sportowej powyżej średniej wojewódzkiej charakteryzowało się 5 powiatów. Najwyższy wskaźnik odnotowano w m. Opolu (49) i powiecie krapkowickim (42), a najniższy w namysłowskim i kluczborskim (po 23). W stosunku do 2020 r. w 8 powiatach wystąpił wzrost wskaźnika aktywności sportowej, największy w powiecie strzeleckim

(o 5 osób) i głubczyckim (o 4 osoby). W relacji do 2018 r. największy wzrost omawianego wskaźnika odnotowano w m. Opolu (o 9 osób).

Mapa 4. Ćwiczący w klubach sportowych na 1000 mieszkańców według podregionów i powiatów w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Według danych na koniec 2022 r. najwięcej ćwiczących w klubach sportowych odnotowano w m. Opolu (6,2 tys. osób), a następnie w powiatach: nyskim (4,3 tys.) oraz opolskim (4,2 tys.). W odniesieniu do stanu z 2020 r. liczba osób czynnie uprawiających sport wzrosła w 8 powiatach, natomiast w 5 powiatach w porównaniu z 2018 r. Zarówno w odniesieniu do 2020 r. jak i 2018 r. największy wzrost liczby osób czynnie uprawiających sport odnotowano w powiecie oleskim odpowiednio: o 26,0% i o 23,1%.

W ogólnej grupie ćwiczących w klubach sportowych w 2022 r. w województwie opolskim 19,3 tys., tj. (60,9%) stanowili zawodnicy zarejestrowani w polskim albo okręgowym związku sportowym. W porównaniu z wynikami z 2020 r. liczba zawodników zmniejszyła się o 0,8 tys. osób, i 0,6 tys. w odniesieniu do danych z 2018 r. W analizowanych latach większość w tej grupie stanowili mężczyźni. W 2022 r. ich udział ukształtował się na poziomie 85,4%.

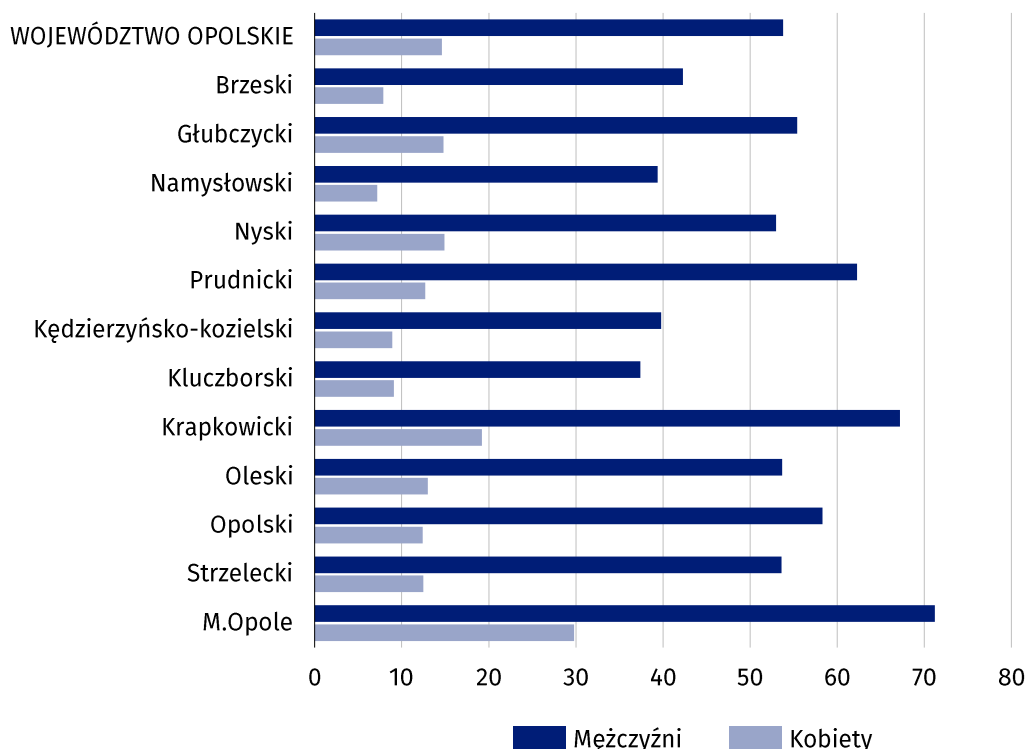
Wśród ćwiczących w klubach sportowych w województwie w 2022 r., podobnie jak w kraju przeważali mężczyźni. Odsetek kobiet wśród ćwiczących w województwie opolskim w 2022 r. wyniósł 22,5%, co stanowiło wartość niższą niż średnio w kraju (27,5%), tj. więcej w porównaniu z udziałem notowanym w 2020 r., jak i przed czterema laty odpowiednio: o 1,7 p. proc. i o 2,6 p. proc. Pod względem udziału kobiet w ogólnej liczbie osób czynnie uprawiających sport w 2022 r. województwo opolskie uplasowało się na ostatniej lokacie wśród wszystkich województw.

W przekroju terytorialnym według powiatów w województwie w 2022 r. największy udział kobiet wśród uprawiających sport ogółem odnotowano w m. Opolu oraz w powiatach: krapkowickim i nyskim (odpowiednio: 32,3% oraz 23,5% i 23,0%), natomiast najmniejszy odsetek kobiet wystąpił w powiecie namysłowskim (15,9%).

Wskaźnik aktywności sportowej kobiet w województwie w 2022 r. wyniósł 15 i był wyższy o 2 pkt w porównaniu z 2020 r., natomiast o 3 pkt wobec 2018 r. W przypadku mężczyzn czynnie uprawiających

sport w przeliczeniu na 1000 mężczyzn wskaźnik w 2022 r. ukształtował się na poziomie 54 i był wyższy o 2 pkt. w relacji do 2020 r., a o 1 pkt. w porównaniu z 2018 r.

Wykres 2. Wskaźnik aktywności sportowej według płci i powiatów w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

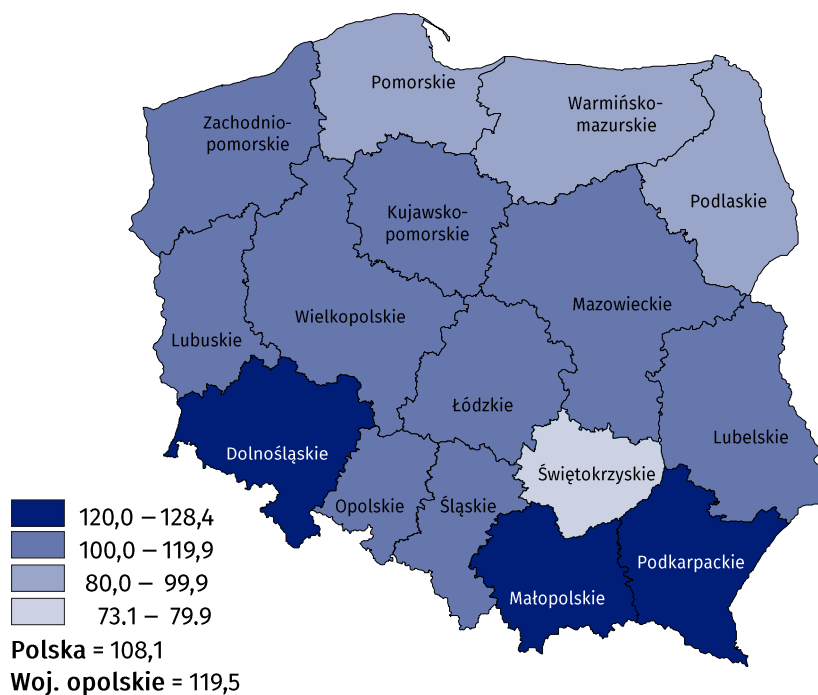

Najwyższa aktywność sportowa kobiet mierzona liczbą kobiet ćwiczących na 1000 kobiet miała miejsce w m. Opolu (30) i powiecie krapkowickim (19), a najniższa w powiecie namysłowskim (7). Wśród mężczyzn, najwięcej ćwiczących na 1000 mężczyzn ogółem odnotowano, tak jak w przypadku kobiet, w m. Opolu (71 mężczyzn) i powiatach: krapkowickim (67 mężczyzn) oraz prudnickim (62 mężczyzn), a najmniej w powiecie kluczborskim (37).

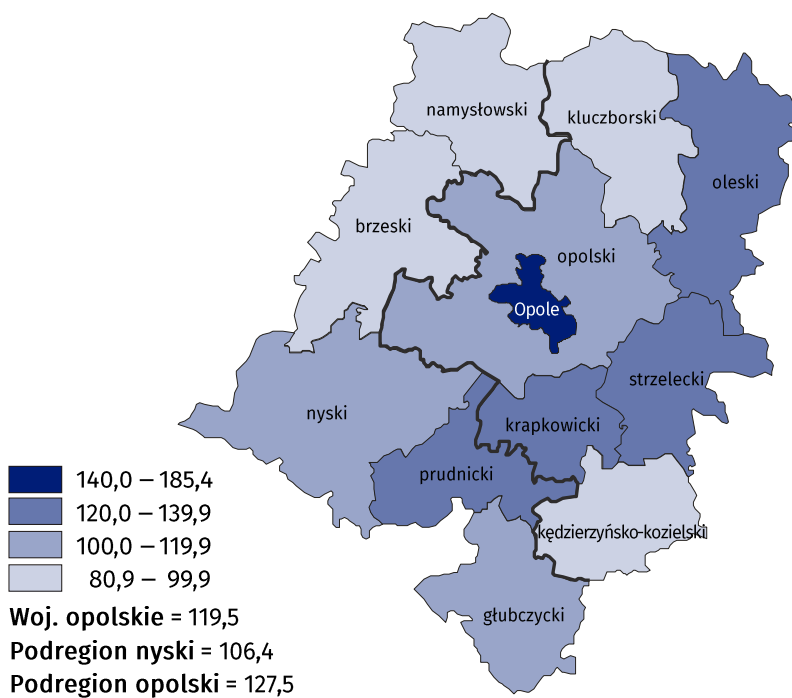
Grupa ćwiczących dzieci i młodzieży w wieku do 18 lat łącznie liczyła 19,7 tys., tj. 62,3% ogółu czynnie uprawiających sport w województwie w 2022 r. Jest to wartość pozycjonująca województwo opolskie na ostatniej lokacie w kraju, gdzie średnio wyniosła ona 71,0%. W odniesieniu do 2020 r. odnotowano wzrost odsetka w województwie o 0,9 p. proc., a w relacji do 2018 r. udział był większy o 1,5 p. proc. Największy udział młodzieży do 18 roku życia łącznie wśród uprawiających sport ogółem odnotowano w powiatach: strzeleckim i oleskim (odpowiednio: 74,9 % i 73,1%), najmniejszy odsetek wystąpił w powiecie opolskim (54,4%).

W 2022 r. na 1000 mieszkańców województwa w wieku do 18 lat łącznie przypadało 120 ćwiczących w tej grupie wieku w klubach sportowych (4 lokata spośród wszystkich województw), średnio w kraju – 108. Warto zauważyć, że omawiany wskaźnik zwiększył się zarówno w odniesieniu do 2020 r. (wzrost ćwiczących o 8 osób na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat), jak i wobec wskaźnika notowanego w 2018 r. (wzrost o 5 osób). Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w m. Opolu (185), a najniższą w powiecie namysłowskim (81).

Mapa 5. Młodzież w wieku do 18 lat ćwicząca w klubach sportowych na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Mapa 6. Młodzież w wieku do 18 lat ćwicząca w klubach sportowych na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat według podregionów i powiatów w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

W omawianej grupie ćwiczących w 2022 r., podobnie jak w poprzednich analizowanych latach, przeważali chłopcy (73,4% ogółu). W 2022 r. przeciętnie na 1000 chłopców w wieku do 18 lat łącznie 181 ćwiczyło w klubach sportowych w województwie opolskim (przeciętnie w kraju 153). W grupie dziewcząt wskaźnik ten wyniósł 66 (w kraju 69). Jak wynika z danych, w grupie młodzieży w wieku do 18 lat czynnie uprawiającej sport w klubach sportowych ponad połowę (55,2%) stanowili zawodnicy zarejestrowani w polskim albo okręgowym związku sportowym.

1.3. Sekcje sportowe

W końcu grudnia 2022 r. w klubach sportowych województwa opolskiego funkcjonowało 720 sekcji sportowych, tj. mniej o 52 niż w 2020 r., a o 102 w porównaniu ze stanem w 2018 r.

SEKCJA SPORTOWA to podstawowa jednostka organizacyjna w klubach sportowych, realizująca zadania statutowe, skupiająca zawodników uprawiających jeden rodzaj sportu. Każda sekcja sportowa musi być zarejestrowana we właściwym polskim związku sportowym.

W 2022 r. liczba sekcji sportowych w województwie stanowiła 3,3% ogółu sekcji w kraju. Najwięcej sekcji istniało w klubach sportowych w m. Opolu (129 sekcji) oraz w powiatach: nyskim i opolskim (odpowiednio: 104 i 88), a najmniej w powiecie namysłowskim (26). Średnio na 1 klub sportowy w województwie opolskim w 2022 r. przypadało 1,4 sekcji sportowych (w kraju – 1,5). Najwięcej sekcji na 1 klub sportowy odnotowano w m. Opolu (2,0) oraz w powiecie oleskim (1,5), a najmniej w powiecie głubczyckim (1,1) oraz brzeskim, namysłowskim i strzeleckim (po 1,2).

Ze względu na rodzaj uprawianego sportu najwięcej było sekcji gier zespołowych – piłki nożnej (bez piłki nożnej halowej) – 42,8% ogólnej liczby sekcji, a następnie piłki siatkowej (bez piłki siatkowej plażowej) – 5,4%, koszykówki (3,3%) oraz piłki ręcznej (2,9%). Spośród sportów indywidualnych dominowały sekcje: lekkoatletyki (3,8%) oraz karate i tenisa stołowego (po 3,3%).

1.4. Kadra sportowa

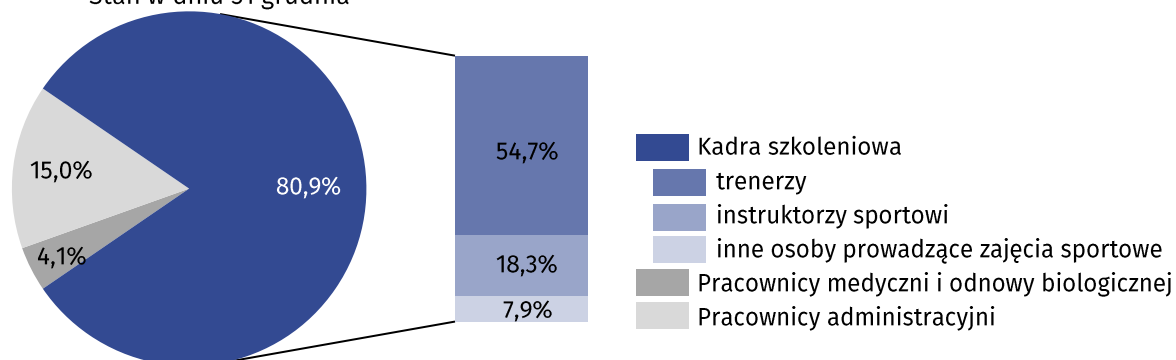
W 2022 r. kadra szkoleniowa, medyczna i administracyjna we wszystkich klubach sportowych województwa opolskiego liczyła 2,2 tys. osób. Było to więcej o 5,6%, w porównaniu z 2020 r., natomiast mniej o 1,7% w odniesieniu do 2018 r. Kobiety w 2022 r. stanowiły 21,3% ogółu pracujących, tj. więcej o 2,5 p. proc. niż dwa lata wcześniej, a o 3,4 p. proc. niż w 2018 r. Pracujący w klubach sportowych najliczniej reprezentowani byli przez kadrę szkoleniową, do której zaliczani są: trenerzy, instruktorzy oraz inni prowadzący zajęcia sportowe.

TRENER I INSTRUKTOR SPORTU w sportach, w których działają polskie związki sportowe, to osoba, która ukończyła 18 lat, posiada co najmniej wykształcenie średnie, posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do wykonywania zadań trenera lub instruktora sportu oraz nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.

INNI PROWADZĄCY ZAJĘCIA SPORTOWE to osoby, które prowadzą zajęcia sportowe, lecz nie posiadają uprawnień trenerskich i instruktorskich, np. nauczyciele wychowania fizycznego, starsi zawodnicy.

W KATEGORII TRENERZY I INSTRUKTORZY SPORTOWI według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie jeśli prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

Wykres 3. Pracujący w klubach sportowych w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Kadra szkoleniowa w 2022 r. liczyła 1,7 tys. osób, które łącznie stanowiły 81,0% wszystkich pracujących w klubach sportowych. Grupa ta zwiększyła się o 5,1% w porównaniu z 2020 r., a zmniejszyła o 2,4% w stosunku do 2018 r. Wzrost liczby pracujących w klubach sportowych w porównaniu ze stanem z 2018 r. odnotowano przede wszystkim wśród trenerów (o 13,2%). Wśród instruktorów odnotowano spadek o 18,0%. Grupa pracowników prowadzących zajęcia sportowe, która nie posiada uprawnień trenerskich i instruktorskich zmniejszyła się o 35,6%. Zmieniające się tendencje w strukturze kadry sportowej wskazują na profesjonalizację sportu i rekreacji w województwie.

Udział pracowników medycznych i odnowy biologicznej w ogólnej liczbie kadry sportowej w klubach sportowych województwa uległ zwiększeniu od 3,2% w 2018 r. do 4,1% w 2022 r. Grupa pracowników administracyjnych w klubach sportowych liczyła 0,3 tys. osób, tj. o 3,9% mniej niż w 2018 r.

Wskaźnik liczby kadry szkoleniowej w przeliczeniu na 100 ćwiczących w klubach sportowych w województwie opolskim w 2022 r. wyniósł 5,5. Wartość ta była na takim samym poziomie jak w 2020 r., natomiast niższa o 0,2 pkt od zanotowanego w 2018 r. Największy udział w strukturze kadry szkoleniowej stanowiła kadra szkoląca ćwiczących piłkę nożną (49,0% ogółu kadry szkoleniowej w województwie), piłkę siatkową (5,0%), lekkoatletykę (3,8%) i karate (3,6%).

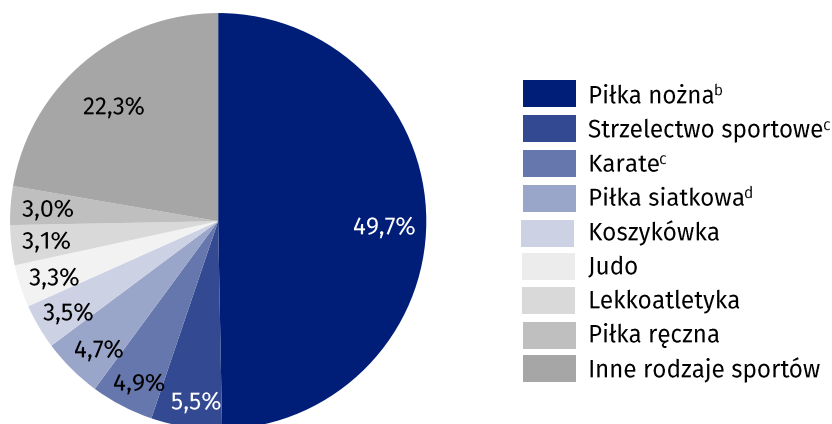
1.5. Ćwiczący w sekcjach sportowych

W 2022 r. w województwie opolskim we wszystkich sekcjach sportowych ćwiczyło łącznie 34,2 tys. osób. Struktura ćwiczących według uprawianych rodzajów sportów nie ulegała znaczącym zmianom. Do sportów cieszących się największą popularnością wśród ćwiczących w województwie opolskim w 2022 r. należały: piłka nożna (bez piłki halowej), strzelectwo sportowe, karate, piłka siatkowa (bez piłki siatkowej plażowej), koszykówka, judo, lekkoatletyka, piłka ręczna. Wymienione sporty czynnie uprawiało prawie 70,7% ogółu ćwiczących w sekcjach sportowych w województwie.

SPORTY (dyscypliny sportowe) to rodzaje aktywności fizycznej wyodrębnione w drodze różnicowania form, sprzętu, urządzeń oraz przepisów regulujących zasady rywalizacji. Charakteryzują się swoistym przedmiotem współzawodnictwa, specyfiką prowadzenia rywalizacji sportowej (technika i taktyka), zasadami wyłaniania zwycięzców oraz odrębnymi normami klasyfikacyjnymi.

W **KATEGORII ĆWICZĄCYCH** według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia zajęcia w kilku rodzajach sportu.

Wykres 4. Ćwiczący^a w sekcjach sportowych według rodzajów sportów w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów uczestniczy. b Bez piłki nożnej halowej. c Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportów). d Bez piłki siatkowej plażowej.

Największą liczbą ćwiczących w województwie w 2022 r. była piłka nożna (bez piki nożnej halowej). Sport ten w analizowanym roku uprawiało 17,0 tys. osób, tj. więcej o 6,8% niż w 2020 r., a o 0,3% w stosunku do 2018 r. W porównaniu z danymi za 2020 r. wzrósł odsetek ćwiczących (o 0,2 p. proc.), jednak nastąpił spadek ich udziału o 1,4 p. proc. w stosunku do 2018 r. W analizowanym roku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa piłkę nożną czynnie uprawiało 18 osób (2 lokata w kraju, po województwie podkarpackim). Było to więcej o 1 osobę na 1000 mieszkańców niż w 2020 r. i 2018 r. W 2022 r. w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat, więcej osób ćwiczyło tę dyscyplinę zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2018 r. odpowiednio: o 8 osób i o 1 osobę (1 miejsce w kraju). W grupie ćwiczących piłkę nożną w 2022 r. dominowali mężczyźni (93,6%). Juniorzy i juniorki stanowili ponad połowę (60,1%) czynnie uprawiających piłkę nożną w klubach województwa w 2022 r., przy czym dziewczęta stanowiły 8,6% ogółu junierek i juniorów.

JUNIORZY I JUNIORKI to wszyscy ćwiczący, którzy nie są seniorami, a więc juniorzy, juniorzy młodsi, młodzicy i dzieci, zarówno chłopcy, jak i dziewczęta. Nie ma jednoznacznej granicy wieku dla tej kategorii zawodników, gdyż w poszczególnych rodzajach sportu, a nawet konkurencjach w ramach jednego rodzaju sportu, może być inna.

Na drugim miejscu pod względem liczby ćwiczących w województwie w 2022 r. było strzelectwo sportowe. Ten rodzaj sportu ćwiczyło 1,9 tys. osób tj. 5,5% ogólnej liczby ćwiczących w sekcjach sportowych. Zwiększenie liczby ćwiczących odnotowano zarówno w stosunku do 2020 r., jak i 2018 r. odpowiednio: o 21,7% i o 116,6%. Udział ćwiczących strzelectwo sportowe zwiększył się o 0,7 p. proc. w relacji do 2020 r., natomiast w odniesieniu do 2018 r. zwiększył się prawie 3-krotnie. Fakt ten świadczy o rosnącym zainteresowaniu tą dyscypliną sportu. Na 1000 mieszkańców województwa czynnie ten sport uprawiało 2 osoby, natomiast w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat było to 11 osób. Wśród ćwiczących przeważali mężczyźni 88,3% oraz seniorzy 87,6%.

Pod względem liczby ćwiczących w województwie w 2022 r. trzecią lokatę zajęły sporty walki – karate (łącznie wszystkie odmiany karate). Ten rodzaj sportu trenowało 1,7 tys., tj. 4,9% ogólnej liczby ćwiczących w sekcjach. Udział ćwiczących w odniesieniu do 2020 r. zmniejszył się o 0,9 p. proc., natomiast zwiększył się o 0,5 p. proc. w relacji do 2018 r. Liczba osób uprawiających czynnie karate zmniejszyła się o 10,9% w odniesieniu do 2020 r., ale zwiększyła się o 13,7% w relacji do 2018 r. Na 1000 mieszkańców województwa karate w 2022 r. czynnie uprawiało 2 osoby, natomiast w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

w wieku do 18 lat było to 10 osób (trzecia lokata w kraju). Wśród ćwiczących przeważali juniorzy i juniorki (78,1%), a pod względem płci – mężczyźni (62,6%).

Czwartym rodzajem sportu w 2022 r. pod względem liczby ćwiczących w województwie opolskim była piłka siatkowa (bez piłki siatkowej plażowej). Czynnie uprawiający ten sport liczyli łącznie 1,6 tys., tj. więcej o 37,3% w porównaniu z 2020 r., a o 31,8% niż w 2018 r. Odsetek ćwiczących piłkę siatkową w województwie wzrósł z notowanego w 2018 r. poziomu 3,7% do 4,7% w 2022 r. Odsetek ten w 2020 r. wyniósł 3,6%. Średnio na 1000 mieszkańców województwa piłkę siatkową w 2022 r. czynnie uprawiało 2 osoby, natomiast w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat było to 10 osób. Biorąc pod uwagę płeć ćwiczących piłkę siatkową w 2022 r. ponad połowę stanowiły kobiety (62,1%). Podobnie jak w latach poprzednich większość (76,3%) ćwiczących omawiany rodzaj sportu w województwie stanowili juniorzy i juniorki.

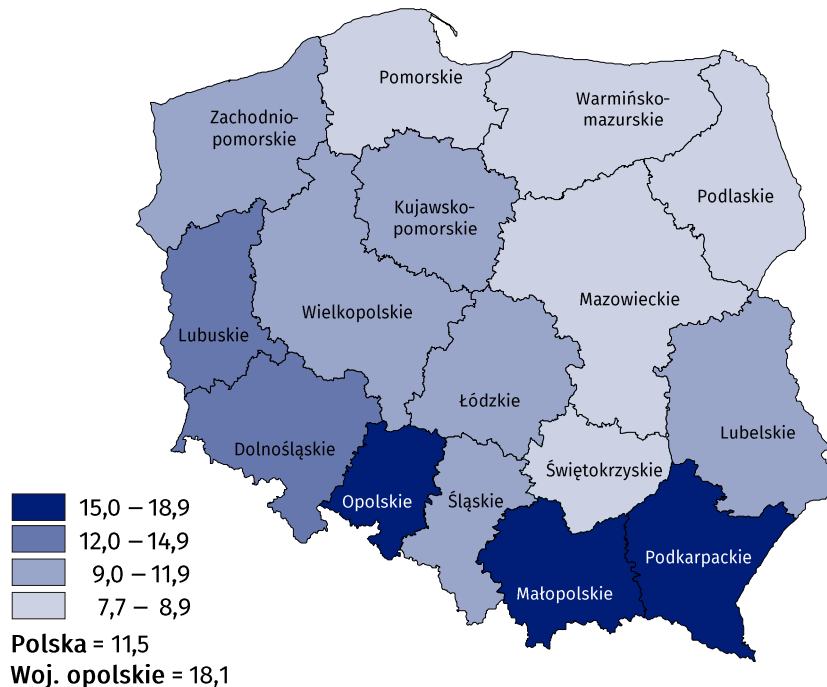
Piątą lokatę pod względem liczby ćwiczących w województwie w 2022 r. zajęła koszykówka. Trenowało ją 1,2 tys. osób, tj. więcej o 25,4% niż w 2020 r., a o 31,2% w stosunku do 2018 r. Jednak udział ćwiczących koszykówkę w województwie wzrósł z notowanego w 2020 r. poziomu 3,0% do 3,5% w 2022 r. W 2018 r. udział ukształtował się na poziomie 2,7%. Przeciętnie na 1000 mieszkańców województwa w 2022 r. przypadła 1 osoba czynnie uprawiająca koszykówkę, natomiast w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat było to 7 osób. W grupie uprawiających koszykówkę dominowali ćwiczący w kategoriach juniorskich (86,0%). Mężczyźni stanowili 66,5% ogółu uprawiających ten sport.

Biorąc pod uwagę liczbę ćwiczących w województwie opolskim 2022 r. kolejnym sportem było judo. Ten rodzaj sportu ćwiczyło 1,1 tys. osób tj. 3,3% ogólnej liczby ćwiczących w sekcjach sportowych. Więcej ćwiczących tę dyscyplinę było o 30,1% w stosunku do 2020 r., a o 7,2% wobec 2018 r. Udział ćwiczących judo zwiększył się zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2018 r. odpowiednio: o 0,6 p. proc. i o 0,1 p. proc. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa czynnie ten sport uprawiała 1 osoba natomiast w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat było to 7 osób. Wśród ćwiczących judo przeważali mężczyźni (75,0%) oraz juniorzy i juniorki (98,2%).

Pod względem popularności wśród ćwiczących w 2022 r. w województwie opolskim na kolejnym miejscu znalazła się lekkoatletyka. Czynnie uprawiało ją 1,1 tys. osób, tj. mniej o 10,8% niż przed dwoma laty, a o 0,8% w porównaniu z 2018 r. Odsetek ćwiczących lekkoatletykę w ogólnej liczbie ćwiczących we wszystkich sekcjach w województwie zmalał o 0,6 p. proc. w stosunku do 2020 r., a o 0,1 p. proc. w relacji do 2018 r. Na 1000 mieszkańców województwa w 2022 r. lekkoatletykę czynnie uprawiała 1 osoba, natomiast w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat było to 6 osób. Głównie tę dyscyplinę trenowano w kategoriach juniorskich (83,1%). Wśród ćwiczących ponad połowę (50,2%) stanowili mężczyźni.

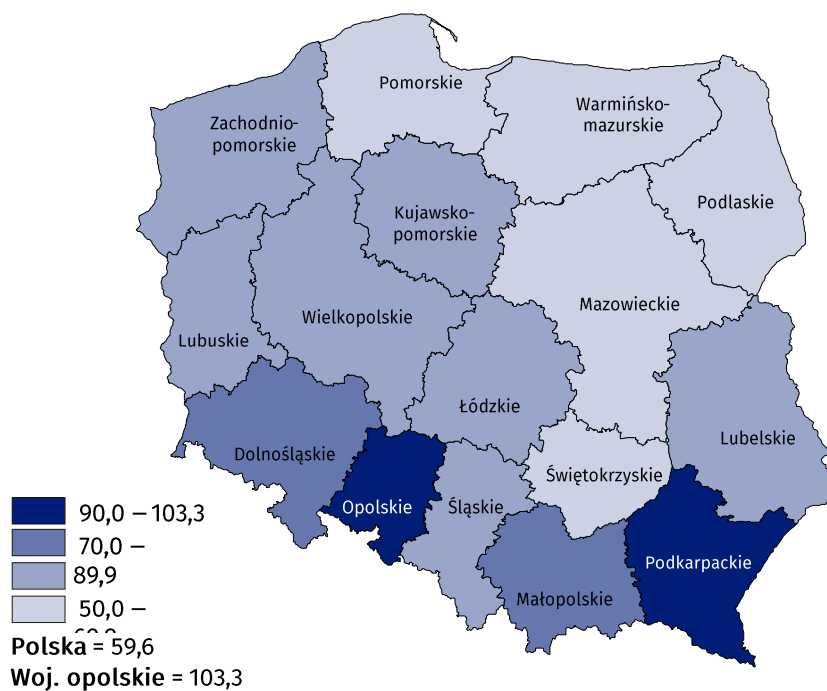
Kolejną lokatę pod względem liczebności ćwiczących w województwie w 2022 r. zajął kolejny sport zespołowy, tj. piłka ręczna. W województwie opolskim piłkę ręczną uprawiało czynnie 1,0 tys. osób, tj. mniej o 17,3% niż w 2020 r. i o 11,0% w porównaniu z 2018 r. Udział uprawiających piłkę ręczną w ogólnej liczbie ćwiczących w województwie wyniósł 3,1% tj. mniej o 0,8 p. proc. w odniesieniu do 2020 r. i o 0,4 p. proc. wobec 2018 r. Przeciętnie na 1000 mieszkańców przypadła 1 osoba czynnie uprawiająca ten rodzaj sportu w województwie, natomiast w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat było to 6 osób (1 lokata w kraju). Podobnie jak w przypadku piłki siatkowej w 2022 r. wśród ćwiczących piłkę ręczną przeważali juniorzy i juniorki (84,1%). Udział ćwiczących w kategoriach seniorskich wyniósł 15,9%. Ponad połowę ćwiczących ten rodzaj sportu w omawianym roku stanowili mężczyźni (65,8%).

Mapa 7. Ćwiczący^a piłkę nożną^b w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

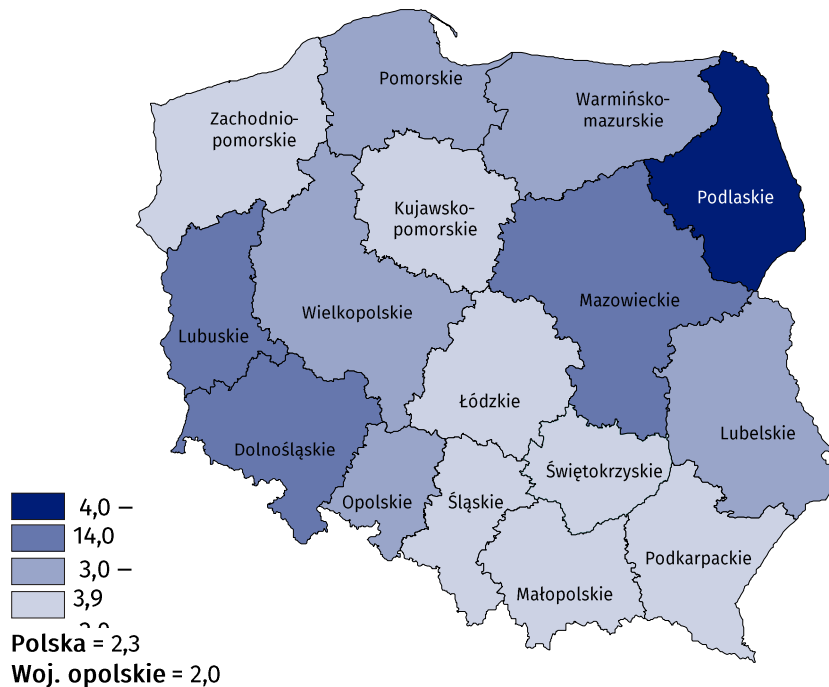
a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje. b Bez piłki nożnej halowej.

Mapa 8. Ćwiczący^a piłkę nożną^b w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

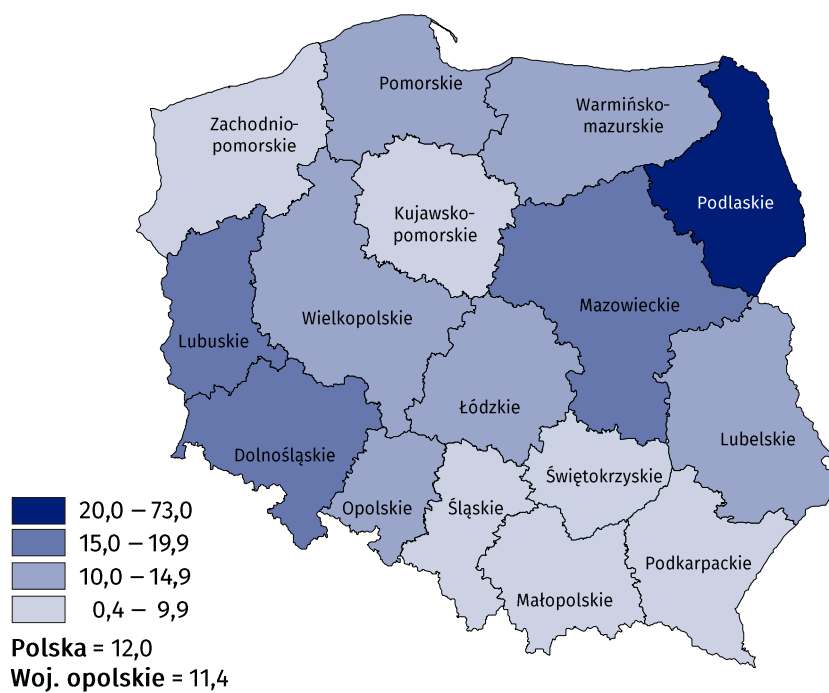
a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje. b Bez piłki nożnej halowej.

Mapa 9. Ćwiczący^a strzelectwo sportowe w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje.

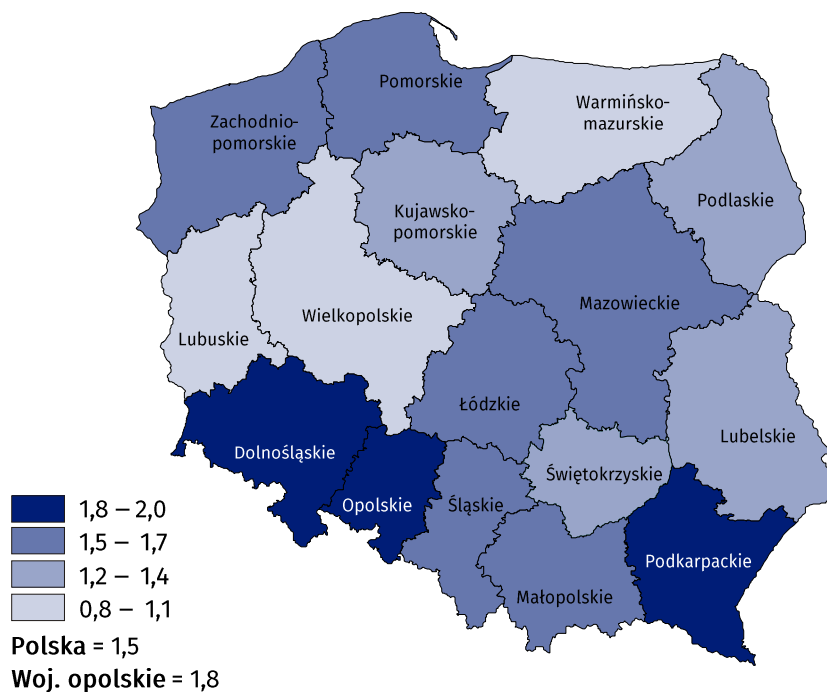
Mapa 10. Ćwiczący^a strzelectwo sportowe w sekcjach sportowych w wieku do 18 lat według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje.

Mapa 11. Ćwiczący^a karate^b w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców według województw w 2022 r.

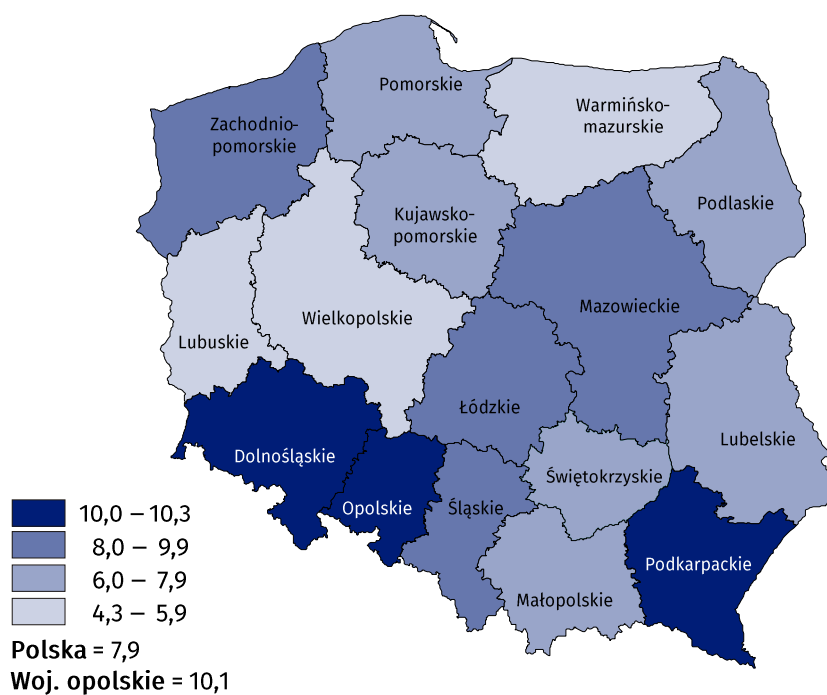
Stan w dniu 31 grudnia

a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje. b łącznie z karate tradycyjnym.

Mapa 12. Ćwiczący^a karate^b w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat według województw w 2022 r.

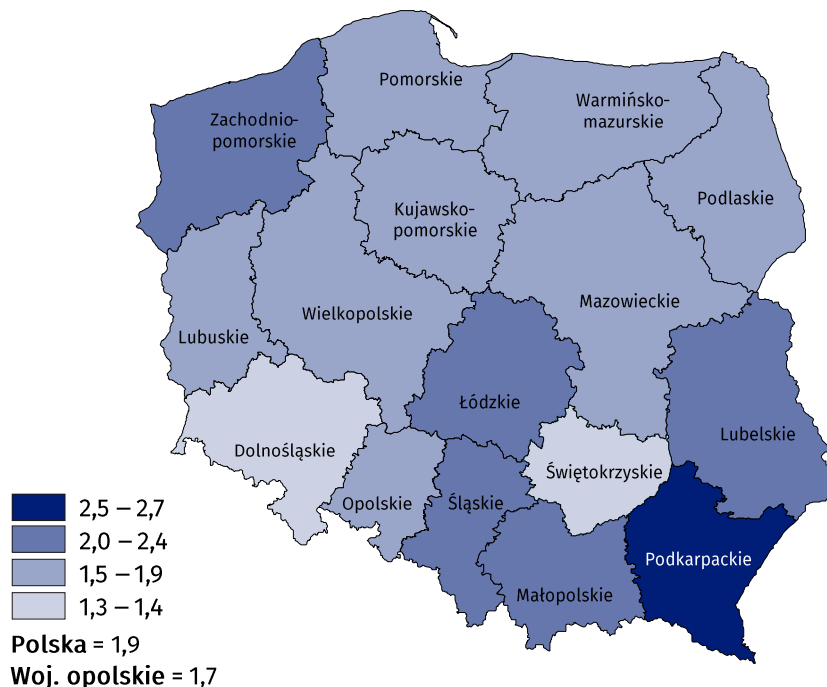
Stan w dniu 31 grudnia

a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje. b łącznie z karate tradycyjnym.

Mapa 13. Ćwiczący^a piłkę siatkową^b w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców według województw

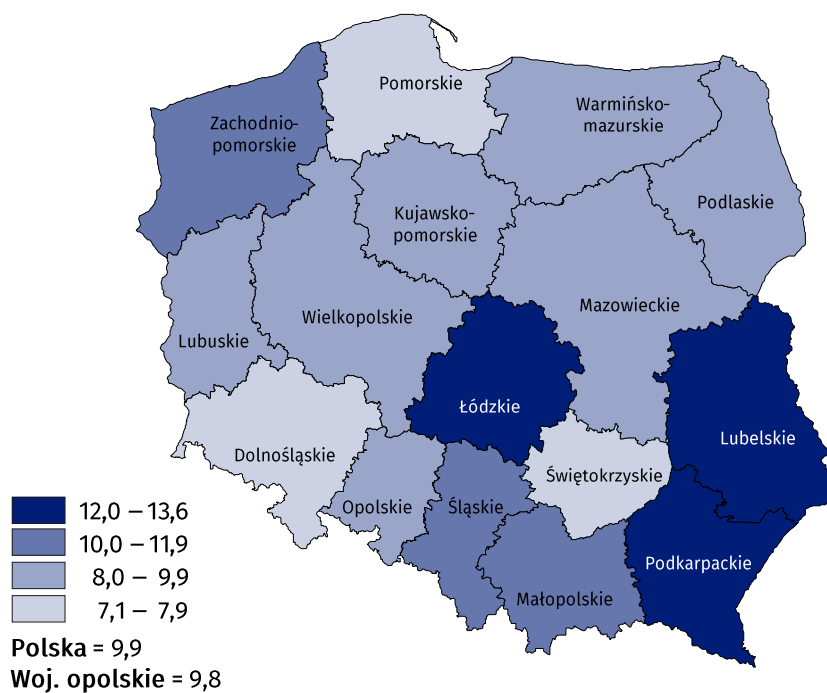
w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje. b Bez piłki siatkowej plażowej.

Mapa 14. Ćwiczący^a piłkę siatkową^b w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat według województw w 2022 r.

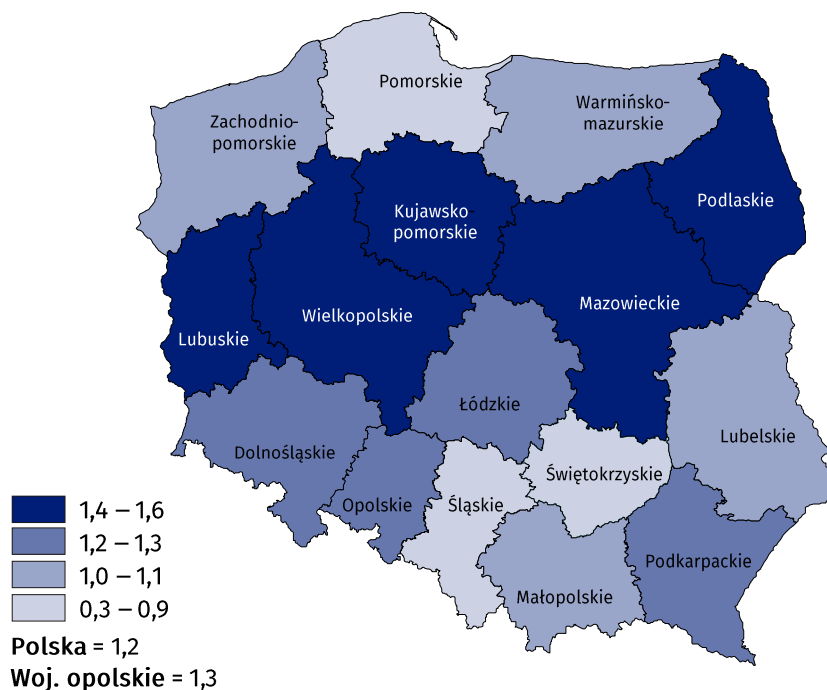
Stan w dniu 31 grudnia

a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje. b Bez piłki siatkowej plażowej.

Mapa 15. Ćwiczący^a koszykówkę w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców według województw w 2022 r.

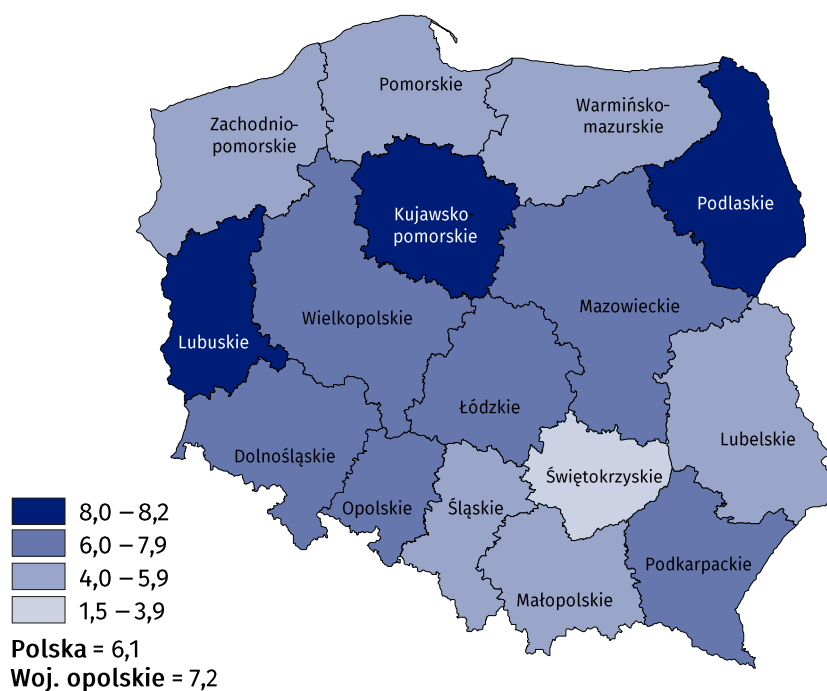
Stan w dniu 31 grudnia

a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje.

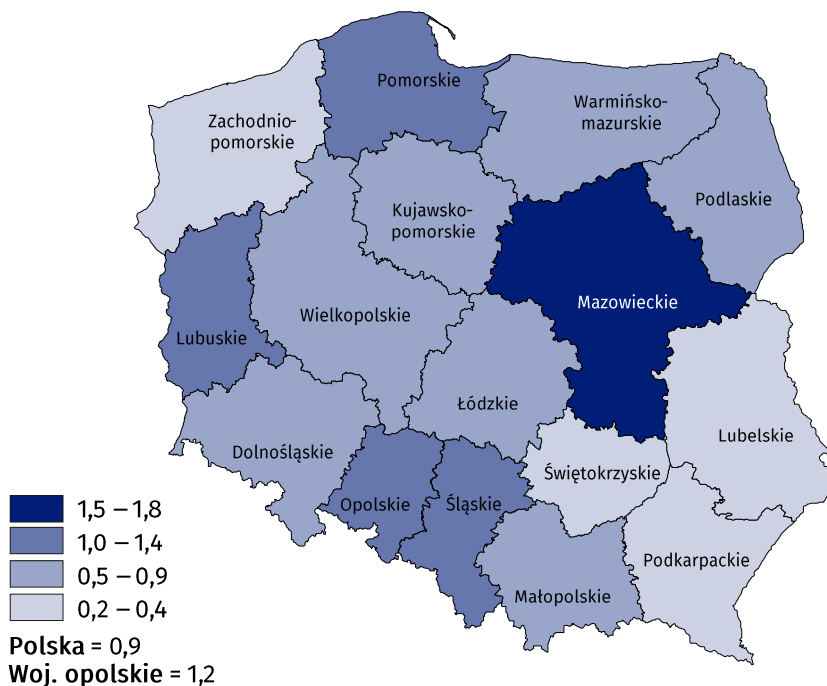
Mapa 16. Ćwiczący^a koszykówkę w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat według województw w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

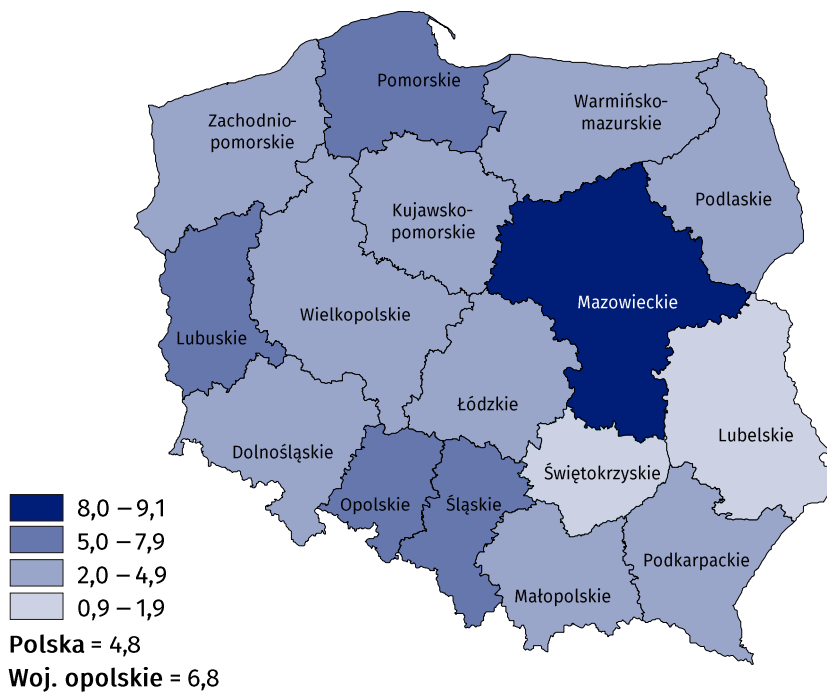
a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje.

Mapa 17. Ćwiczący^a judo w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

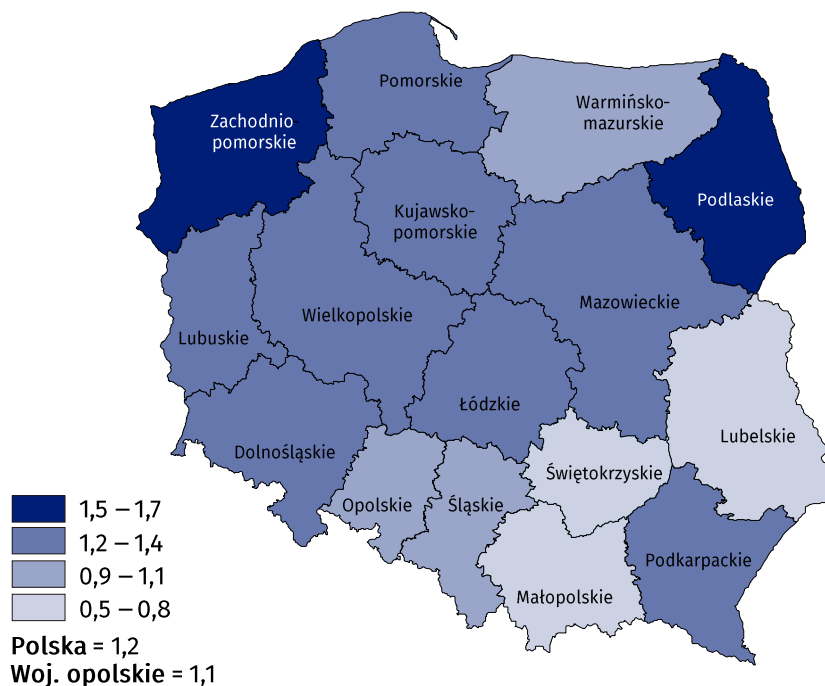
a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje.

Mapa 18. Ćwiczący^a judo w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

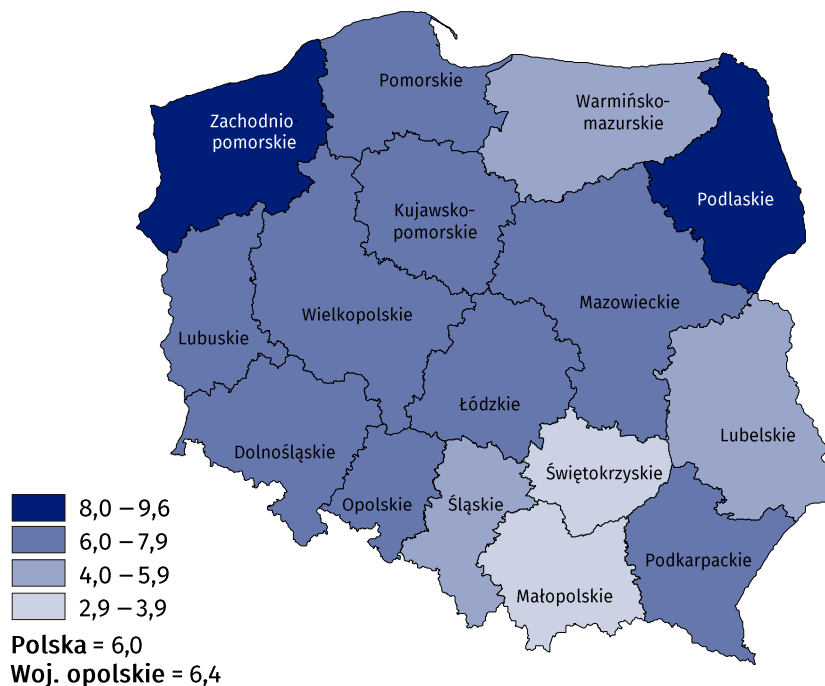
a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje.

Mapa 19. Ćwiczący^a lekkoatletykę w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców według województw w 2022 r.
 Stan w dniu 31 grudnia

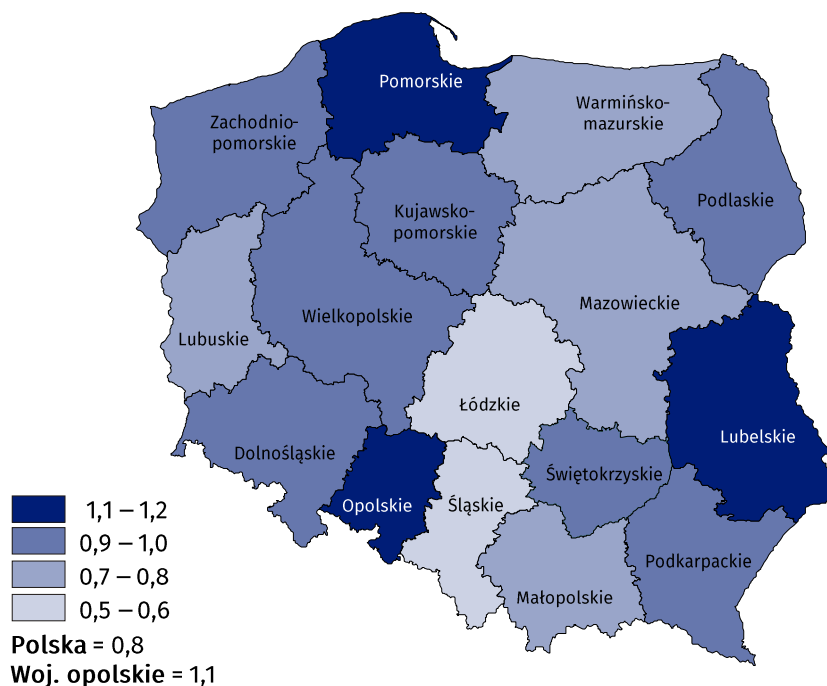
a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje.

Mapa 20. Ćwiczący^a lekkoatletykę w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat według województw w 2022 r.
 Stan w dniu 31 grudnia

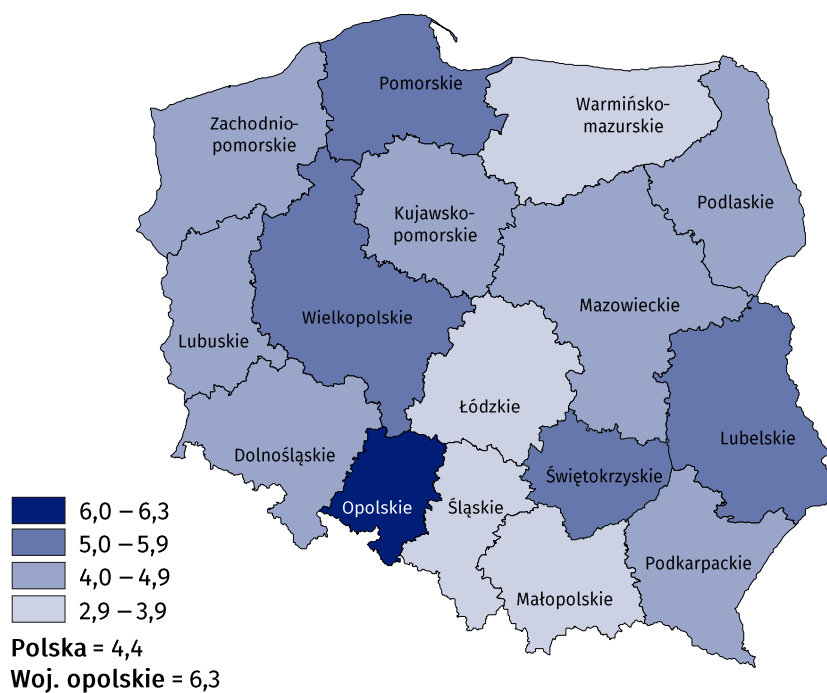
a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje.

Mapa 21. Ćwiczący^a piłkę ręczną w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje.

Mapa 22. Ćwiczący^a piłkę ręczną w sekcjach sportowych na 1000 mieszkańców w wieku do 18 lat według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje.

Tablica 2. Sekcje w klubach sportowych oraz ćwiczący i kadra szkoleniowa według wybranych rodzajów sportów w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Rodzaje sportów	Sekcje	Ćwiczący ^a			Kadra szkoleniowa ^a	
		ogółem	z ogółem		ogółem	w tym trenerzy
			kobiety	juniorzy i juniorki		
O g ó ł e m	720	34241	7871	20796	1844	1222
w tym:						
Badminton	10	332	137	183	22	7
Gimnastyka sportowa	3	175	112	172	15	6
Hokej ^b	5	210	128	188	14	8
Jeździectwo ^b	21	253	214	144	50	18
Judo	9	1125	281	1105	32	16
Ju jitsu	4	72	13	28	10	8
Kajakarstwo ^b	3	59	27	33	4	3
Karate ^b	24	1668	624	1302	67	22
Kolarstwo szosowe	7	136	42	61	7	2
Kolarstwo górskie	8	179	44	134	10	–
Koszykówka	24	1194	400	1027	56	46
Lekkoatletyka	27	1056	526	878	70	45
Łyżwiarstwo ^b	4	82	59	67	13	9
Orientacja sportowa	2	69	40	53	5	1
Piłka nożna	308	17013	1094	10227	904	771
Piłka ręczna	21	1045	357	879	62	38
Piłka siatkowa	39	1613	1001	1231	93	65
Sport motorowy ^b	6	151	13	26	8	2
Pływanie	22	867	399	686	60	35
Sporty siłowe ^b	7	195	128	30	9	2
Taniec sportowy	2	70	64	65	5	2
Strzelectwo sportowe ^b	14	1876	220	67	60	17
Szachy	11	193	31	104	15	2
Taekwondo ITF	3	256	109	185	13	2
Tenis	9	375	134	165	12	7
Tenis stołowy	24	397	93	220	34	15
Wędkarstwo	1	97	4	13	2	–
Zapasy w stylu wolnym	4	235	67	197	17	4

a Osoba liczona jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów występuje. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportów). c Bez piłki nożnej halowej. d Bez piłki siatkowej plażowej.

W 2022 r. w województwie opolskim uprawiane były także mniej popularne rodzaje sportu. Pojedyncze sekcje działały m.in. w takich sportach jak: akrobatyka sportowa, baseball, golf, hokej na lodzie, rajdy jeździeckie, łyżwiarstwo figurowe, snowbord, sumo, wędkarstwo. W 2022 r. w województwie w porównaniu z poprzednimi latami pojawiły się sekcje nowych sportów: short track, petenque.

łącznie w sekcjach sport uprawiało 20,8 tys. juniorów i junierek. W województwie opolskim w 2022 r. w 8 najpopularniejszych dyscyplinach sportowych trenowało 80,4% wszystkich ćwiczących juniorów i junierek. Wśród ćwiczących udział juniorów i junierek był przeważający m.in. w sportach: gimnastyka sportowa (98,3%), judo (98,2%) oraz akrobatyka sportowa (96,6%). Były też sporty, które uprawiali

wyłącznie juniorzy i juniorki: gimnastyka artystyczna, trampolina, baseball, hokej na trawie, unihokey, sport kartingowy, kolarstwo torowe, sumo.

Nie uległo większej zmianie zainteresowanie rodzajami sportów wśród juniorów i junierek ze względu na płeć. Wśród mężczyzn juniorów najpopularniejszym sportem niezmiennie była piłka nożna (bez piłki nożnej halowej), którą trenowało 58,7% ogółu trenujących mężczyzn. Następnymi dyscyplinami pod względem popularności wśród mężczyzn były: judo (97,7%), koszykówka (84,8%) oraz piłka ręczna (82,8%). Wśród kobiet najpopularniejszym rodzajem sportu była lekkoatletyka (84,6%) piłka nożna (bez piłki nożnej halowej) – 80,6%, następnie piłka siatkowa (bez piłki siatkowej plażowej) – 80,4%.

Nieznacznie zmieniła się struktura ćwiczących ze względu na płeć. Kobiety w 2022 r. stanowiły 23,0% ogółu ćwiczących i było to więcej o 1,8 p. proc. w porównaniu ze stanem z 2020 r. i o 2,4% niż w 2018 r.

W większości rodzajów sportów uprawianych w województwie opolskim przeważali mężczyźni. Wśród trenujących najpopularniejszy rodzaj sportu, tj. piłkę nożną (bez piłki nożnej halowej) było tylko 6,4% kobiet. Dyscypliny sportowe, w których kobiety dominowały to m.in. fitness (99,0%), taniec sportowy (91,4%) oraz hokej na trawie (77,4%). Kobiety wyłącznie trenowały tylko gimnastykę artystyczną. Do dyscyplin których kobiety nie uprawiały należały m.in.: hokej na lodzie, rajdy jeździeckie, petanque, podnoszenie ciężarów, sport kartingowy.

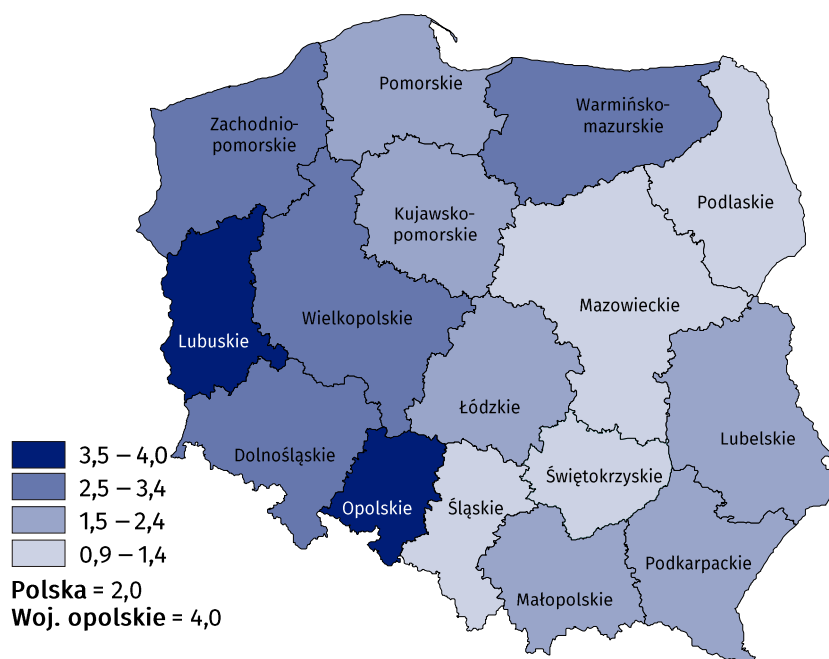
2. OBIEKTY SPORTOWE

Województwo opolskie w 2022 r. dysponowało bazą 1,4 tys. różnego typu obiektów sportowych, co oznacza wzrost o 0,3 tys. obiektów, tj. o 28,3% w odniesieniu do stanu sprzed czterech lat.

OBIEKT SPORTOWY to samodzielny zwarty zespół urządzeń terenowych oraz budynków przeznaczonych do celów sportowych.

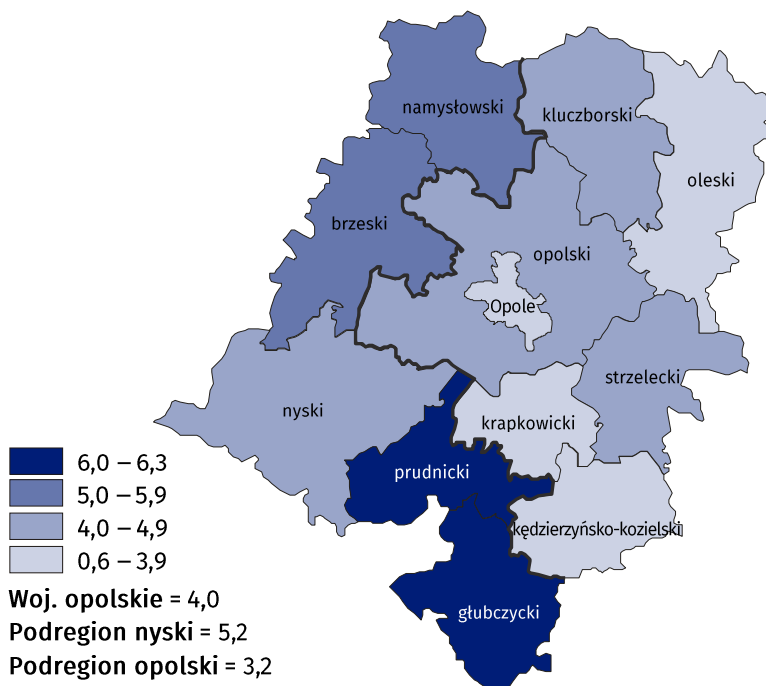
Prawie 24% obiektów dostosowanych było do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących, a 21,3% dla niepełnosprawnych widzów. Aktualną homologację, wydaną przez odpowiedni organ posiadało 0,5 tys. obiektów. Ponad 10% obiektów to obiekty nowe zbudowane lub zmodernizowane (w sposób znacznie podnoszący standard obiektu) po roku 2020. Najwięcej w 2022 r. było boisk piłkarskich, które stanowiły 27,6% ogółu obiektów sportowych. Na 10 tys. mieszkańców województwa opolskiego przypadają średnio 4 boiska piłkarskie (w kraju – 2). Pod tym względem województwo zajmowało 1 miejsce w kraju.

Mapa 23. Boiska piłkarskie na 10 tys. mieszkańców według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Boiska do gier małych (m.in. do koszykówki, piłki ręcznej i piłki siatkowej) stanowiły 8,8% wszystkich obiektów sportowych w województwie, stadiony – 5,3%, a boiska uniwersalne-wielozadaniowe – 7,9%. Do dyspozycji zainteresowanych uprawianiem sportu w województwie opolskim w 2022 r. były korty tenisowe (5,4% wszystkich obiektów sportowych), pływalnie (3,0%) hale sportowe (2,9%), sale gimnastyczne (2,6%). Lodowiska sztucznie mrożone stanowiły 0,8% wszystkich obiektów sportowych w 2022 r. w województwie.

Mapa 24. Boiska piłkarskie na 10 tys. mieszkańców według podregionów i powiatów w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Tablica 3. Wybrane obiekty sportowe^a
Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	2018		2022	
	ogółem		z ogółem	
			nowe ^b	z homologacją
Stadiony	92	72	8	47
w tym piłkarskie	64	44	3	28
Boiska do gier wielkich ^c	390	374	36	160
w tym piłkarskie	390	374	36	160
Boiska do gier małych ^c	58	120	7	10
w tym:				
koszykówki	28	29	1	3
piłki ręcznej	10	8	1	2
piłki siatkowej	20	27	2	3
Boiska uniwersalne-wielozadaniowe	112	107	7	24
Korty tenisowe	67	73	4	4
Hale sportowe	39	40	3	27
Salę gimnastyczne ^d	23	35	4	6
Pływalnie	41	41	3	17
Tory sportowe	5	8	1	3
Lodowiska sztucznie mrożone	11	11	1	2

a Bez obiektów przyszkolnych. b Wybudowane lub zmodernizowane (w sposób znacznie podnoszący standard) po roku 2020. c łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d łącznie z salami pomocniczymi.

Mieszkańcy województwa mieli możliwość korzystania z torów sportowych, tj. jeździeckich i hipodromów, wodnych oraz łączniczych i samochodowych.

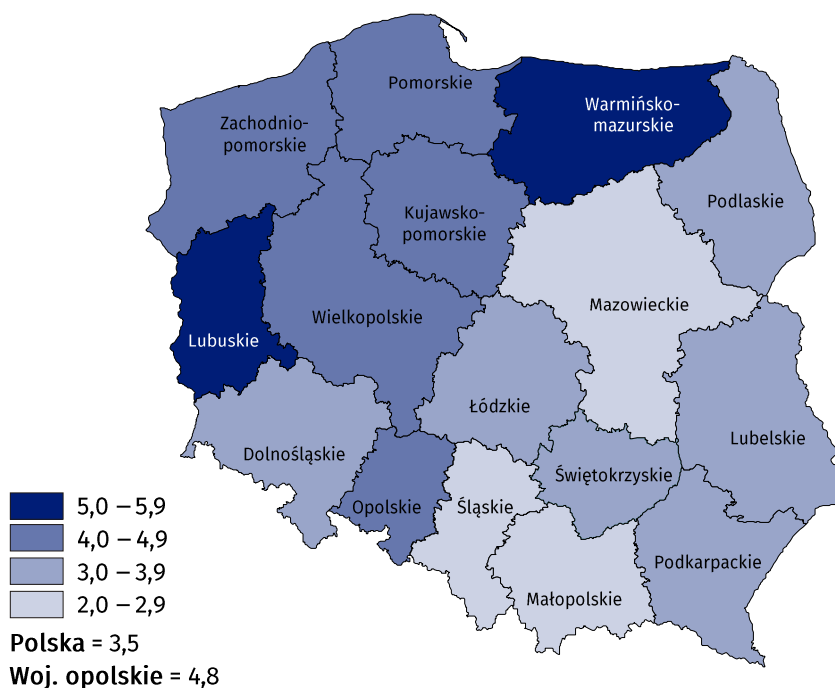
Ze względu na dużą popularność uprawiania sportu i rekreacji w plenerze w ostatnich latach powiększyła się ogólnodostępna bezpłatna strefa sportowo-rekreacyjna w zakresie rekreacji ruchowej.

REKREACJA RUCHOWA jest formą aktywności fizycznej o charakterze sportowym, podejmowaną dla wypoczynku i odnowy sił psychofizycznych.

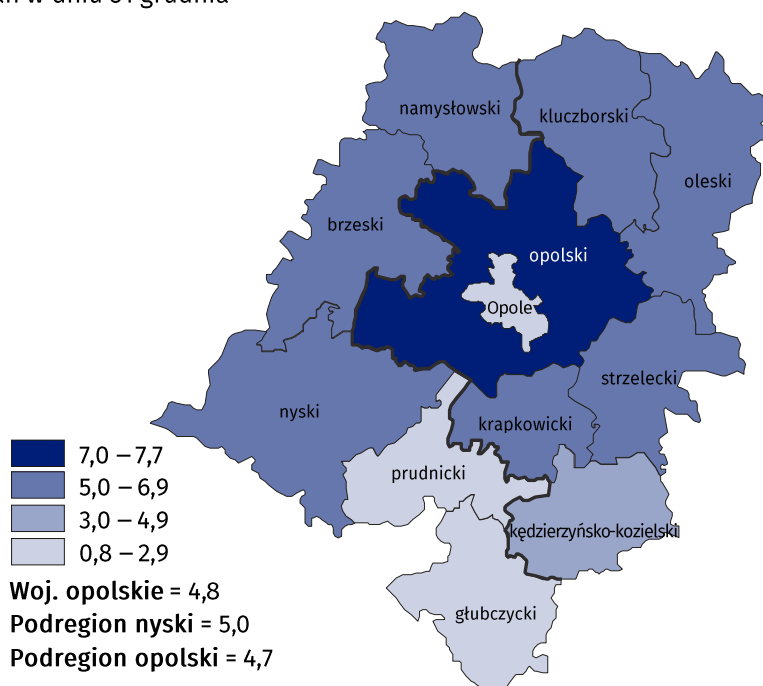
W 2022 r. w województwie opolskim było 455 siłowni zewnętrznych i 29 skateparków, co stanowiło odpowiednio: 33,6% i 2,1% wszystkich obiektów sportowych.

W stosunku do 2018 r. (poprzednia edycja badania w tym zakresie) liczba siłowni wzrosła ponad 2-krotnie, a o 38,1% skateparków. Wzrost liczby tego typu obiektów wystąpił we wszystkich województwach.-Do treningów na świeżym powietrzu w województwie opolskim służyło również 8 bieżni okólnych i 4 proste.

Mapa 25. Siłownie zewnętrzne na 10 tys. mieszkańców według województw w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Mapa 26. Siłownie zewnętrzne na 10 tys. mieszkańców według podregionów i powiatów w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

W przekroju terytorialnym według powiatów w województwie opolskim w 2022 r. najczęściej siłowni zewnętrznych było w powiecie opolskim (93), a skateparków w m. Opolu (5). Najmniej siłowni odnotowano w powiecie głubczyckim (8), natomiast po jednym skateparku było w powiatach: głubczyckim, oleskim i strzeleckim. W relacji do 2018 r. najczęściej tego typu obiektów przybyło w powiecie nyskim i m. Opolu odpowiednio: o 63 i o 3.

3. UCZESTNICZY SZKOLNYCH I POZASZKOLNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH

W województwie opolskim organizowane przez szkoły są pozalekcyjne zajęcia rozwijające zainteresowania oraz uzdolnienia osób w nich uczestniczących. Mają one na celu zapewnienie uczestnikom różnych form kształcenia i pogłębiania wiedzy z poszczególnych dziedzin, wyrównanie szans edukacyjnych, rozwój zainteresowań i uzdolnień indywidualnych oraz doskonalenie umiejętności w dziedzinie sportu. Zajęcia umożliwiają zdobywanie pełniejszej wiedzy o otaczającym świecie i pozwalają na pozytywne spędzanie czasu wolnego. Jednym z rodzajów zajęć pozalekcyjnych organizowanych w szkołach są zajęcia sportowe. W roku szkolnym 2023/24 w województwie opolskim w pozalekcyjnych zajęciach sportowych uczestniczyło 2,1 tys. uczniów, tj. mniej zarówno niż w 2022/23, jak i w 2019/20 (odpowiednio: o 4,4% i 52,6%). Ponad 90% uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych odnotowano w szkołach podstawowych.

Tablica 4. Uczestnicy zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia sportowe w szkołach dla dzieci i młodzieży
Stan na początek roku szkolnego

Wyszczególnienie	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
O g ó ł e m	4333	3551	2073	2148	2053
w szkołach:					
Podstawowych	3804	3326	1832	1965	1938
Szkoły branżowe I stopnia ^a	73	36	67	60	9
Liceach ogólnokształcących	188	50	49	72	63
Technikach ^b	268	139	125	51	43

a–b łącznie ze: a szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

W województwie realizowane były pozaszkolne zajęcia sportowe organizowane przez młodzieżowe domy kultury oraz międzyszkolne ośrodki sportowe. Zajęcia te prowadzone były w formie stałej i okresowej.

Tablica 5. Pozaszkolne zajęcia sportowe
Stan na początek roku szkolnego

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Formy zajęć:						
stałe	118	45	35	27	–	17
okresowe	24	180	–	–	–	142
Uczestnicy zajęć:						
stałych	3301	4650	484	365	–	5837
okresowych	13444	4930	–	–	–	4737

W 2023 r. zorganizowano 17 zajęć w formie stałej, w których udział wzięło 5,8 tys. osób. Jak wynika z danych jest duże zainteresowanie tego typu zajęciami, liczba uczestników zajęć sportowych wzrosła prawie dwukrotnie w relacji do 2018 r.

Zajęć w formie okresowej w 2023 r. zorganizowano 142. Było to o 71 więcej niż w 2018 r. W tej formie zajęć uczestniczyło 4,7 tys. osób, a ich liczba zmniejszyła się o ponad 60% wobec 2018 r.

4. SZKOŁY SPORTOWE, SZKOŁY Z ODDZIAŁAMI SPORTOWYMI ORAZ SZKOŁY MISTRZOSTWA SPORTOWEGO

W roku szkolnym 2022/23 w województwie opolskim działało 31 szkół sportowych oraz szkół z oddziałami sportowymi (szkoły podstawowe (27) i ponadpodstawowe (4), natomiast w 2020/21 – 32 szkoły. W roku szkolnym 2018/19 w województwie opolskim nie funkcjonowały szkoły sportowe.

SZKOŁA SPORTOWA to szkoła, w której są prowadzone zajęcia sportowe obejmujące szkolenie sportowe w jednym lub w kilku sportach, w co najmniej dwóch oddziałach sportowych, liczących co najmniej 15 uczniów w oddziale w pierwszym roku szkolenia, w co najmniej trzech kolejnych klasach szkoły danego typu.

Najwięcej szkół funkcjonowało w województwie mazowieckim, a najmniej w świętokrzyskim.

W województwie opolskim w tego typu szkołach uczyło się 2,0 tys. uczniów, w tym 0,8 tys. dziewcząt. Było to prawie o 10% mniej niż w 2020 r.

Szkoły ponadpodstawowe sportowe i ponadpodstawowe z oddziałami sportowymi w województwie stanowiły 3,1% wszystkich szkół sportowych (w 2020/21 – 2,3%). Zarówno w roku szkolnym 2022/23, jak i w 2020/21 wśród młodzieży uczącej się przeważali chłopcy (odpowiednio: 66,2% i 79,2%).

SZKOŁA MISTRZOSTWA SPORTOWEGO (SMS) jest to szkoła, w której są prowadzone zajęcia sportowe obejmujące szkolenie sportowe w jednym lub w kilku sportach, w co najmniej jednym oddziale mistrza sportowego, w co najmniej trzech kolejnych klasach szkoły danego typu. Liczba uczniów w oddziale szkoły mistrzostwa sportowego jest uzależniona od możliwości zebrania uczniów o zbliżonym poziomie sportowym. Obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin zajęć sportowych w oddziałach mistrzostwach sportowego i szkołach mistrzostwa sportowego wynosi co najmniej 16 godzin.

W roku szkolnym 2022/23 w województwie opolskim funkcjonowało 9 szkół mistrzostwa sportowego, w których uczyło się 483 uczniów w tym 177 dziewcząt. Odnotowano o 3 szkoły więcej niż w roku szkolnym 2020/21. W roku szkolnym 2018/19 funkcjonowała tylko 1 tego typu szkoła. W województwie opolskim, jako jedynym w roku szkolnym 2022/23 wszystkie szkoły mistrzostwa sportowego i szkoły z oddziałami mistrzostwa sportowego były szkołami publicznymi.

5. ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ

W 2022 r., tak jak w latach poprzednich, badaniem zostały objęte organizacje kultury fizycznej: Akademicki Związek Sportowy, Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start” oraz Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Organizacje te w województwie opolskim wykazały łącznie 177 jednostek organizacyjnych, czyli o 0,6 więcej niż w 2021 r., natomiast mniej o 3,8% w relacji do 2018 r. Organizacje zrzeszały łącznie 9,1 tys. członków oraz 8,7 tys. ćwiczących, (w 2021 r. członków – 8,5 tys., ćwiczących 7,7 tys.; w 2018 r. członków – 9,0 tys., ćwiczących – 7,6 tys.).

Tablica 6. Organizacje kultury fizycznej

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Jednostki organizacyjne	184	184	181	176	177
Członkowie	9015	8181	7834	8497	9089
Ćwiczący	7599	6284	6902	7675	8682

Najliczniejsze było Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe (7,0 tys. członków i 6,8 tys. ćwiczących). Liczba członków i ćwiczących pozostała na poziomie roku ub., natomiast w relacji do 2018 r. zwiększyła się zarówno liczba członków, jak i ćwiczących odpowiednio: o 6,5% i o 23,3%. W Akademickim Związku Sportowym liczba członków i ćwiczących wzrosła wobec roku poprzedniego odpowiednio: o 50,5% i o 284,4%, natomiast w porównaniu z 2018 r. odnotowano spadek liczby członków o 15,5%, a wzrost liczby ćwiczących o 0,1%. Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej liczyło po 0,3 tys. członków i ćwiczących i było to mniej zarówno w stosunku do 2021 r., jak i 2018 r. odpowiednio: o 9,4% i o 42,0%. Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start” wykazał działalność dopiero w 2022 r. z 14 członkami i 14 ćwiczącymi.

6. SPORTOWE IMPREZY MASOWE

W 2022 r. zorganizowano 98 masowych imprez sportowych było to o 122,7% więcej niż w 2020 r., a mniej o 19,7% w relacji do 2018 r. Zorganizowano 76 imprez w obiektach zamkniętych, a 22 na otwartym terenie. W 2022 r. w masowych imprezach uczestniczyło 183,3 tys. osób, było ich 4-krotnie więcej niż w 2020 r., natomiast o ponad 20% mniej wobec 2018 r.

W 2022 r. w województwie opolskim średnio w jednej imprezie sportowej uczestniczyło 1,9 tys. osób (przeciętnie w kraju 4,8 tys.).

7. WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE KULTURA FIZYCZNA

Wydatki z budżetów samorządów terytorialnych w dziale „Kultura fizyczna” w 202 r. w województwie opolskim wynosiły 171466 tys. zł i wzrosły o 6,5% w porównaniu z 2020 r. W dziale „Kultura fizyczna” największy udział wydatków w ogółem wydatkach jednostek samorządu terytorialnego w 2022 r. odnotowano z budżetów gminnych wynosił on 69,6% i zwiększył się o 13,4 p. proc. w porównaniu z 2020 r.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2022 r. wydatki w dziale „Kultura fizyczna” w jednostkach samorządu gminnego wynosiły 126,29 zł, wobec 94,29 zł w 2020 r. (w kraju odpowiednio: 106,53 zł wobec 76,43 zł).

ŹRÓDŁA DANYCH ORAZ WYJAŚNIENIA METODOLOGICZNE

Podstawą opracowania były wyniki badań statystycznych realizowanych przez służby statystyki publicznej (w zakresie klubów sportowych, ćwiczących i kadry sportowej oraz obiektów sportowych), a także dane ze źródeł administracyjnych (w zakresie szkolnych i pozaszkolnych zajęć sportowych oraz szkół sportowych i szkół mistrzostwa sportowego).

Badanie dotyczące klubów sportowych realizowane jest metodą pełną. Do 2002 r. badanie realizowane było w cyklu rocznym, od 2002 r. prowadzone jest w cyklu dwuletnim. Od 2018 r. dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

W badaniu przyjmuje się, że:

- uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym systemu sportu młodzieżowego oraz seniorów na poziomie ogólnopolskim oznacza uczestnictwo zawodników przynajmniej jednej sekcji działającej w klubie sportowym w Mistrzostwach Polski Seniorów, Młodzieżowych Mistrzostwach Polski, Mistrzostwach Polski Juniorów, Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży (Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych), Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików, ligach ogólnopolskich w grach sportowych oraz Mistrzostwach Świata i Mistrzostwach Europy we wszystkich kategoriach wiekowych;
- do kadry szkoleniowej, pracowników medycznych i odnowy biologicznej zalicza się wszystkich pracujących w klubie sportowym, łącznie z pracującymi społecznie;
- osoby ćwiczące w sekcjach sportowych i pracująca w nich kadra szkoleniowa (trenerzy, instruktorzy i inne osoby prowadzące zajęcia sportowe) mogą być wykazywane wielokrotnie, jeżeli ćwiczą lub pracują w kilku rodzajach sportu;
- w liczbie juniorów i junierek uwzględnia się juniorów, juniorów młodszych, młodzików i dzieci.

Badanie w zakresie Polskich Związków Sportowych realizowane jest metodą pełną, corocznie. Dotyczy związków sportowych posiadających status polskiego związku sportowego, ogłaszany przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, zgodnie z art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1599).

W badaniu przyjmuje się, że:

- związek sportowy uwzględnia zawodników, sędziów, trenerów i instruktorów posiadających ważne i aktualne licencje, które mogą być wydawane również na okres dłuższy niż jeden rok, ale obowiązujące w roku, którego dotyczy badanie. W przypadku licencji wydawanych bezterminowo polski związek sportowy powinien uwzględnić osoby faktycznie aktywne;
- zawodnicy, sędziowie, trenerzy i instruktorzy liczeni są jeden raz według posiadanych ważnych licencji, natomiast mogą być liczeni wielokrotnie, w podziale według województw i sportów.

Badanie dotyczące obiektów sportowych realizowane jest metodą pełną i przeprowadzane w kilku etapach. Co 4 lata wszystkie jednostki samorządu terytorialnego (urzędy miast i gmin, urzędy dzielnicowe m.st. Warszawy) przekazują informacje o obiektach sportowych będących w ich zarządzie. W następnym etapie pozostali właściciele obiektów sportowych, przekazują dane dotyczące własnych obiektów sportowych.

Zakres zbieranych informacji jest taki sam. W roku, w którym realizowane jest badanie, kluby sportowe przekazują dane dotyczące obiektów sportowych będących ich własnością.

W opracowaniu przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) przyjęto jako bazę wyjściową:

- dla 2018 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011,
- dla lat 2020–2022 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.